

A9

Korenmarkt deel 1.
Van de St.-Michiels-
helling tot Klein
Turkije, inclusief de
Korte Munt.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

1893

Het **Pakhuis** in Vlaamse barokstijl was een overheidsgebouw en verdween in 1897. Het had dienst gedaan voor een lange lijst van activiteiten.

Te veel om op te noemen.

De Korenmarkt, **Coornaert**, was een plaats waar koren werd versast. Gent had hierover veel te piepen in de middeleeuwen. Zo had je op de Korenmarkt, de Hooiaard, de Graslei en straten rondom veel huizen waar het koren werd opgestapeld.

Let op de paardentram

2 bijzondere tijdstippen, de bouw en de afbraak van de **kiosk** op de Korenmarkt. Hier nog geen spoor van.

Dit wordt de
Pakhuisstraat

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

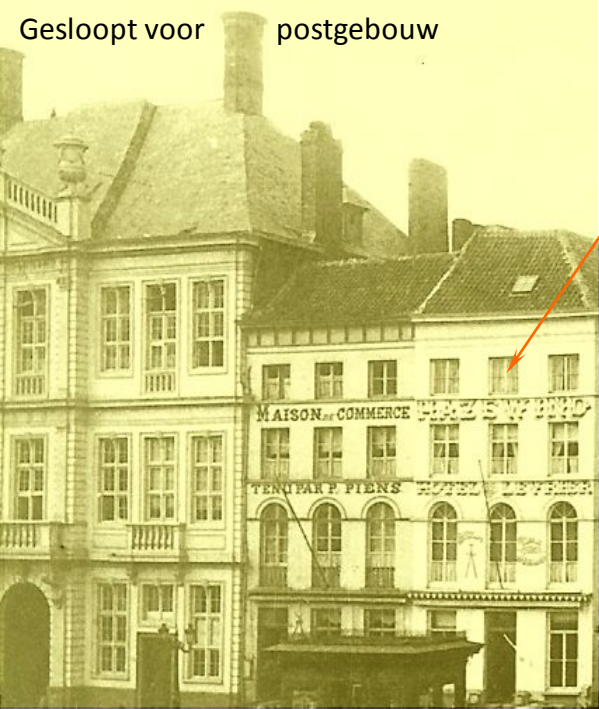
Korenmarkt 1898

Huis der Vrije schippers
op de Graslei

- De huizen die aanvankelijk het spit zouden delven voor de nieuwe Vlaamse schouwburg, doch uiteindelijk voor het nieuwe postgebouw dienden gesloopt te worden. Rechts is het pakhuis reeds met de grond gelijk gemaakt.

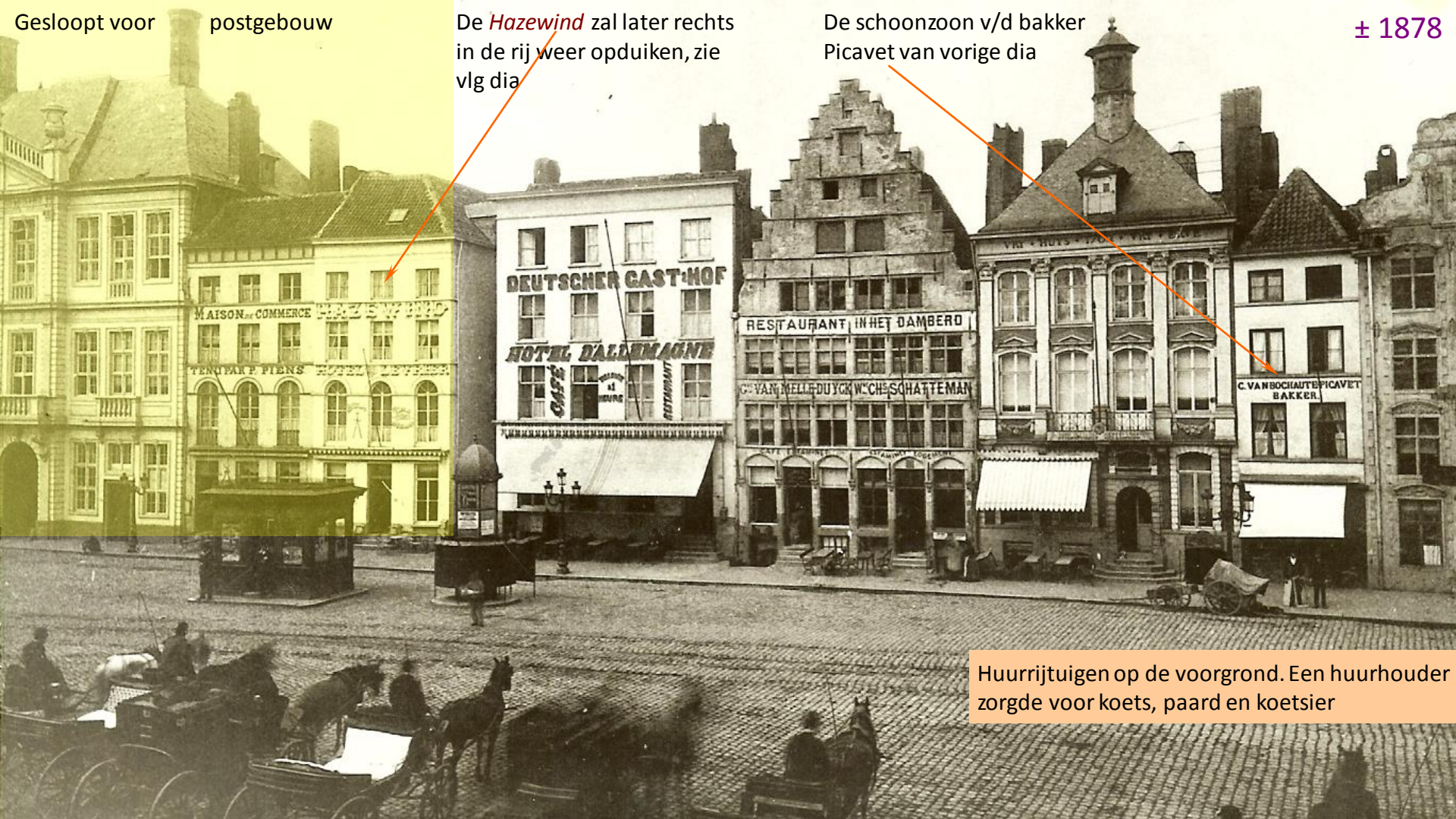
Gesloopt voor postgebouw

De *Hazewind* zal later rechts in de rij weer opduiken, zie vlg dia

De schoonzoon v/d bakker Picavet van vorige dia

± 1878

Huurrijtuigen op de voorgrond. Een huurhouder zorgde voor koets, paard en koetsier

± 1855

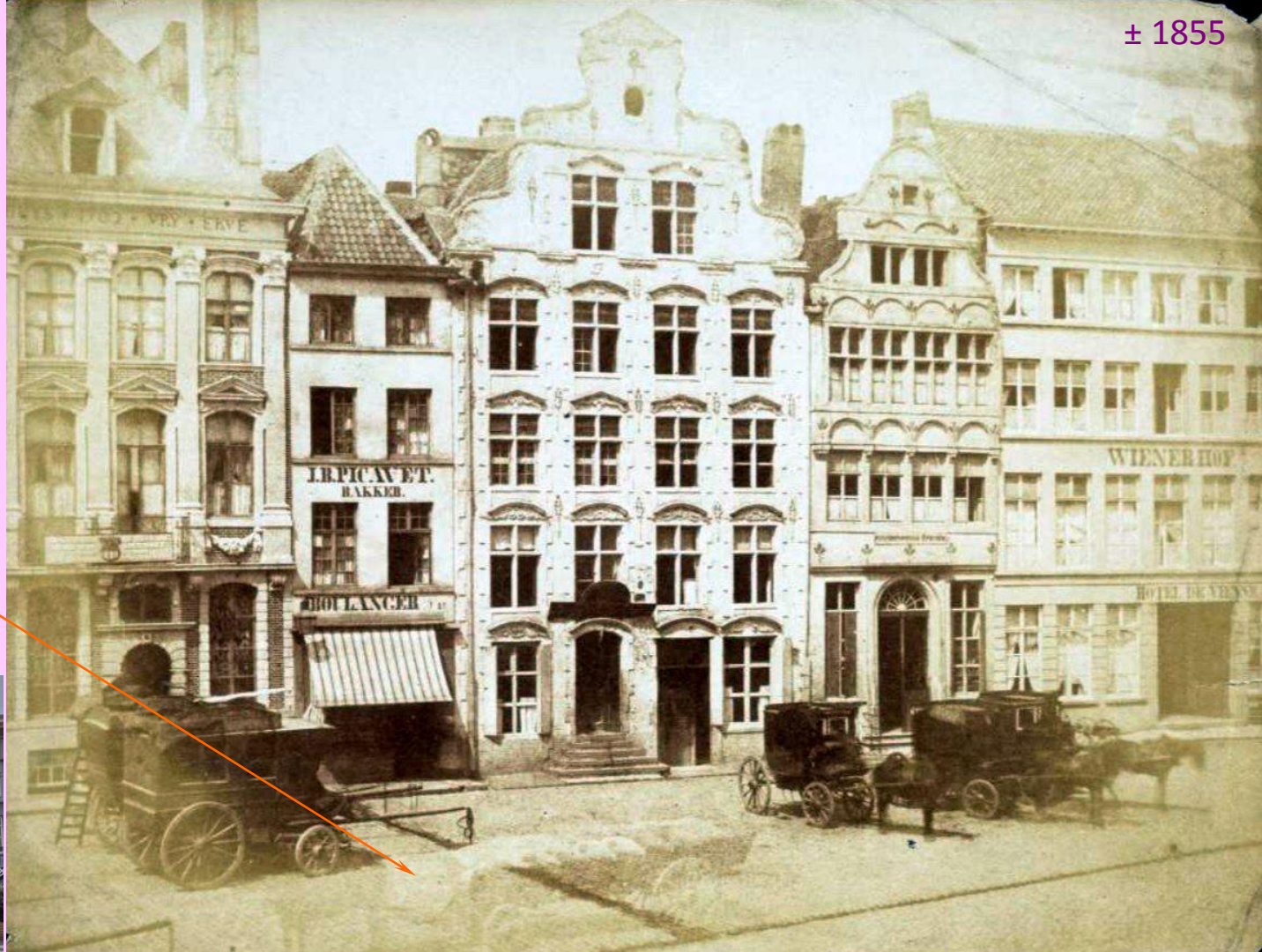
Deze foto zit in de collectie van de National Portrait Gallery van Schotland in Edinburgh.

Hoogstwaarschijnlijk één van de eerste foto's ooit genomen van de huizen op de Korenmarkt schuin tegenover de Donkersteeg.

Het lijkt alsof het plein afgebakend was in zones voor de diligences en koetsen. Vaag op de voorgrond een paard gespannen voor een kar.

Wat een contrast met de huidige situatie. Vroeger een helse bedrijvigheid als verkeersknooppunt en nu niets anders dan terrassen van vertier en plezier.

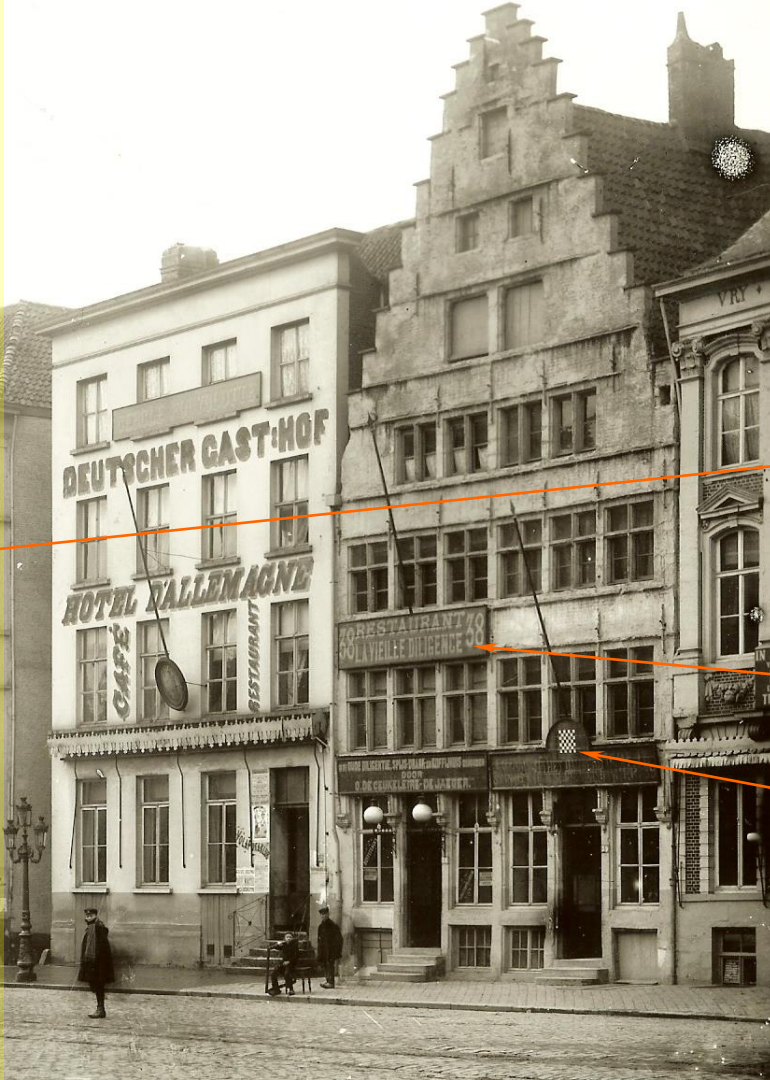
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De inhuldiging van het elektrisch tramnet op de Korenmarkt in jan 1899. De paardentrams waren verleden tijd en 42 accumulatorentrams deden hun intrede. Met een volle accu konden ze 2 maal de rit maken.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

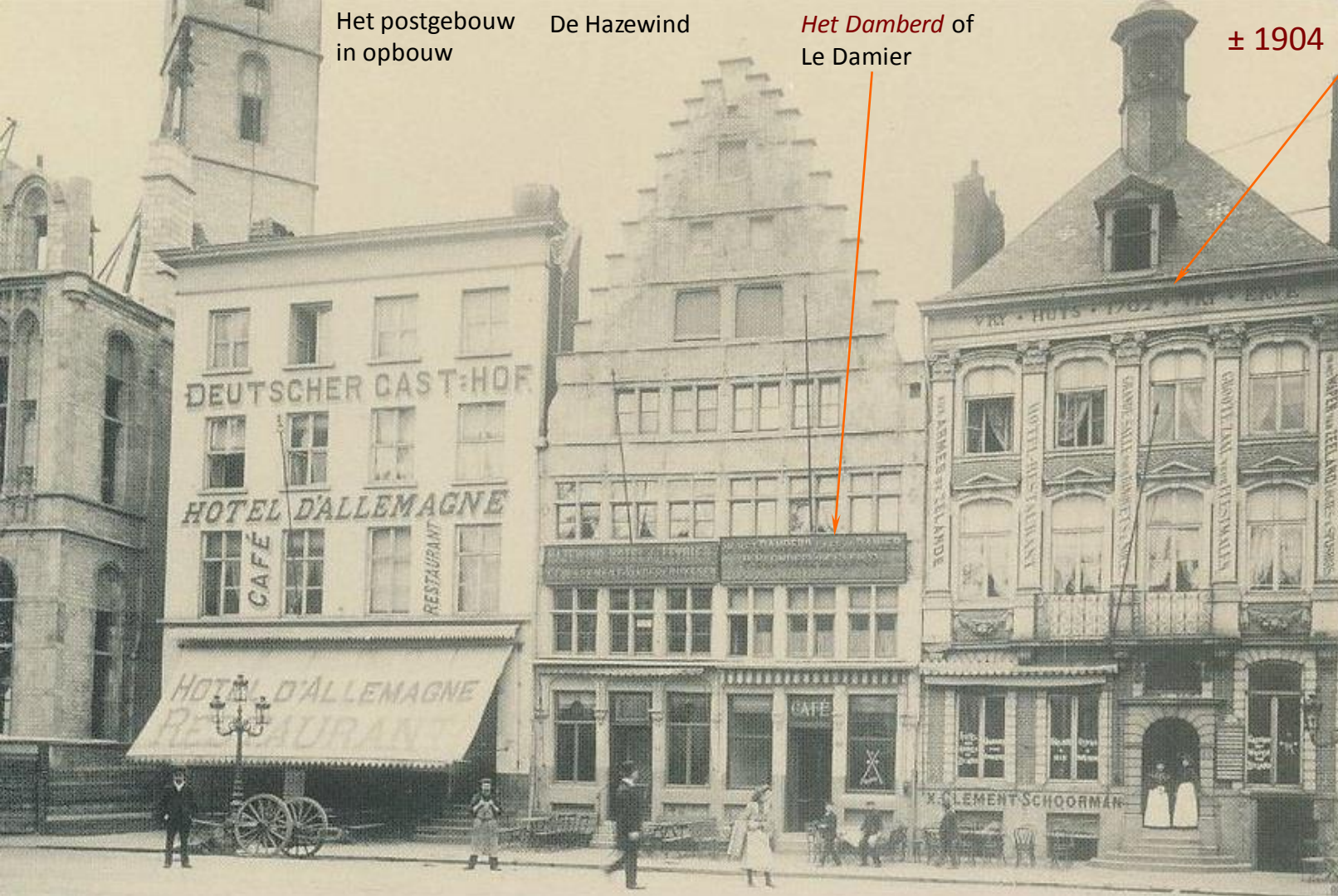

De Korenmarkt circa 1897.

De geel ingekleurde gebouwen werden afgebroken om het nieuwe postgebouw te verwezenlijken.

Het hotel *De Haze-wind* net naast het Hazewindstraatje.

Na afbraak zou het in de plaats van het restaurant de *Oude Diligence* komen naast het *Damberd* met een fraai dam-bord als kenteken.

Het postgebouw
in opbouw

De Hazewind

Het Damberd of
Le Damier

± 1904

In dit huis met fraai daktorentje en op de fries onder de dakgoot **VRY HUYS 1702 VRYERVE** hield X. Clement destijds het hotel-restaurant *In de Wapens van Zee-land* open.

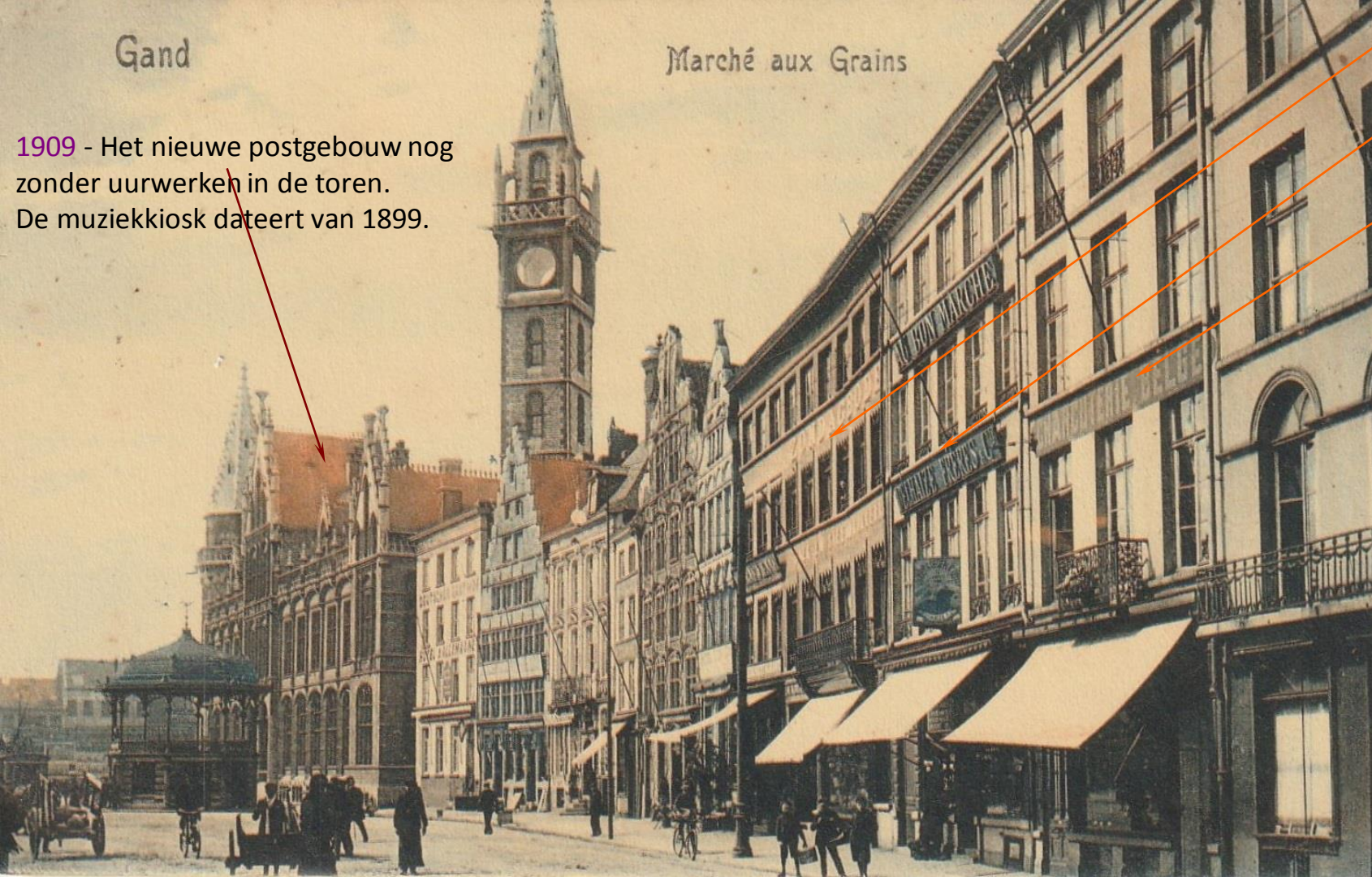
Het noemde voor de 18e eeuw *Den Grooten steen* of *Polmaes steen* en werd in 1702 verbouwd in Lodewijk XIV-stijl.

In 1980 werd het door Parisbas aangekocht en volledig gerestaureerd.

Gand

Marché aux Grains

1909 - Het nieuwe postgebouw nog zonder uurwerken in de toren.
De muziekkiosk dateert van 1899.

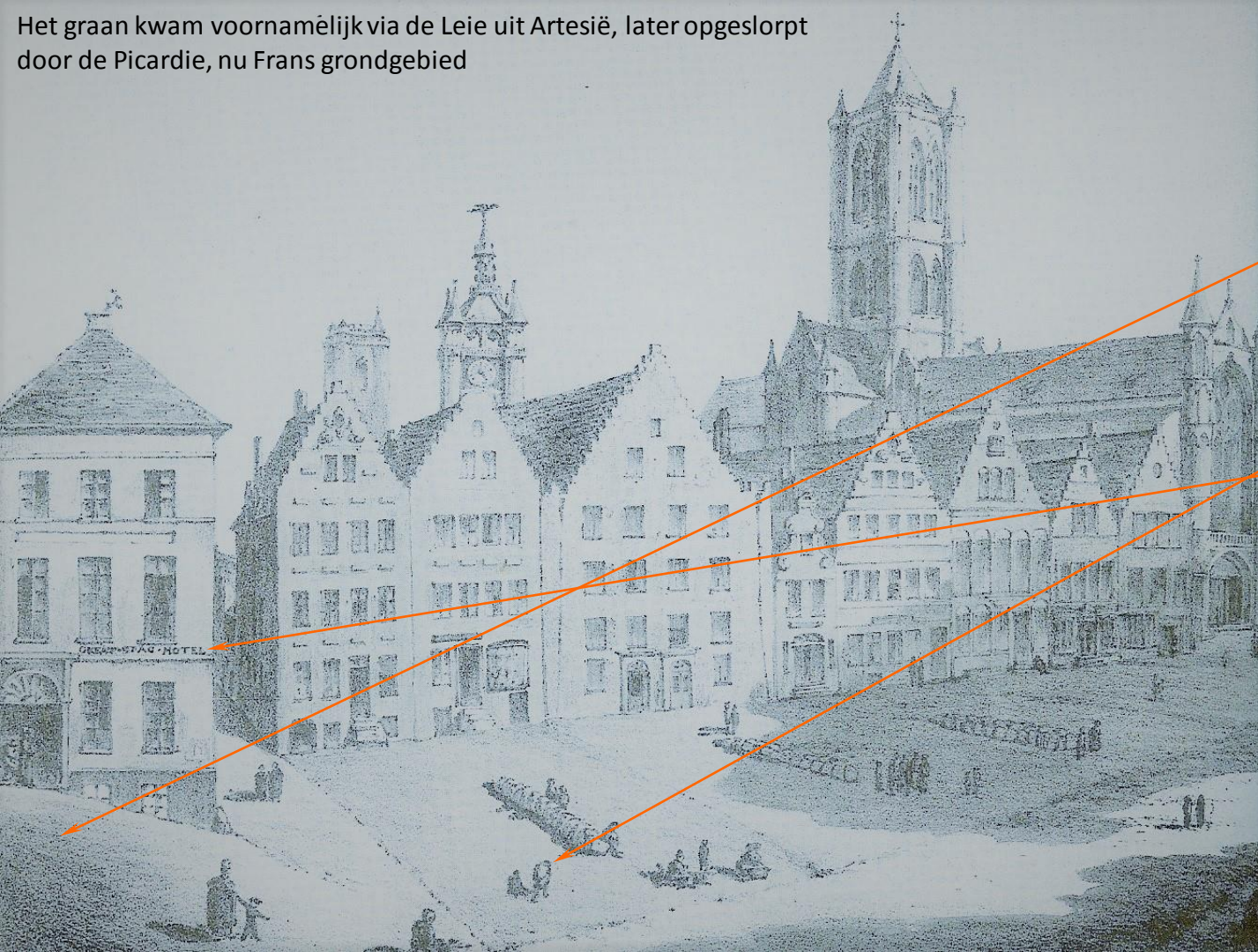

Drukkerij v/d
Zondagsbode

Delhaize

Slagerij

Het graan kwam voornamelijk via de Leie uit Artesië, later opgeslorpt door de Picardie, nu Frans grondgebied

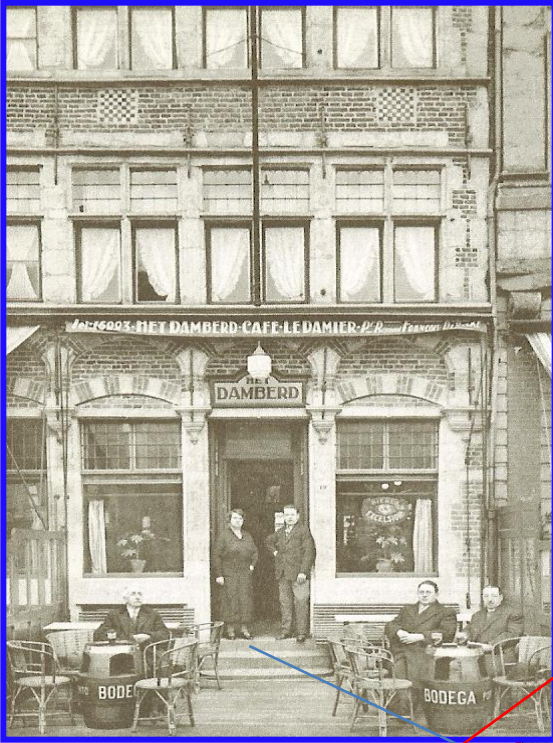
De Korenmarkt, getekend door een Engels kunstenaar, afgebeeld zoals waarnaar hij sinds oudsher is genaamd, met name het stapelen en verpakken van graan.

Er ligt ogenschijnlijk een **stapel graan** op de voorgrond links. Op de markt zelf zien we de secties met ingepakt graan in zakken duidelijk afgebakend. Ook een pijnder sjouwt een zak op de rug.

Het gevelopschrift **GREAT STAG-HOTEL** v/h huis op de hoek met de Donkersteeg is duidelijk leesbaar. *Stag* (Eng.) betekent mannelijk hert. In meerdere Gentse Wegwijzers vond ik **sinds 1770** het hotel *Den grooten Hert* terug.

De afgebeelde belfortoren is deze ontworpen door Louis 't Kindt in 1771.

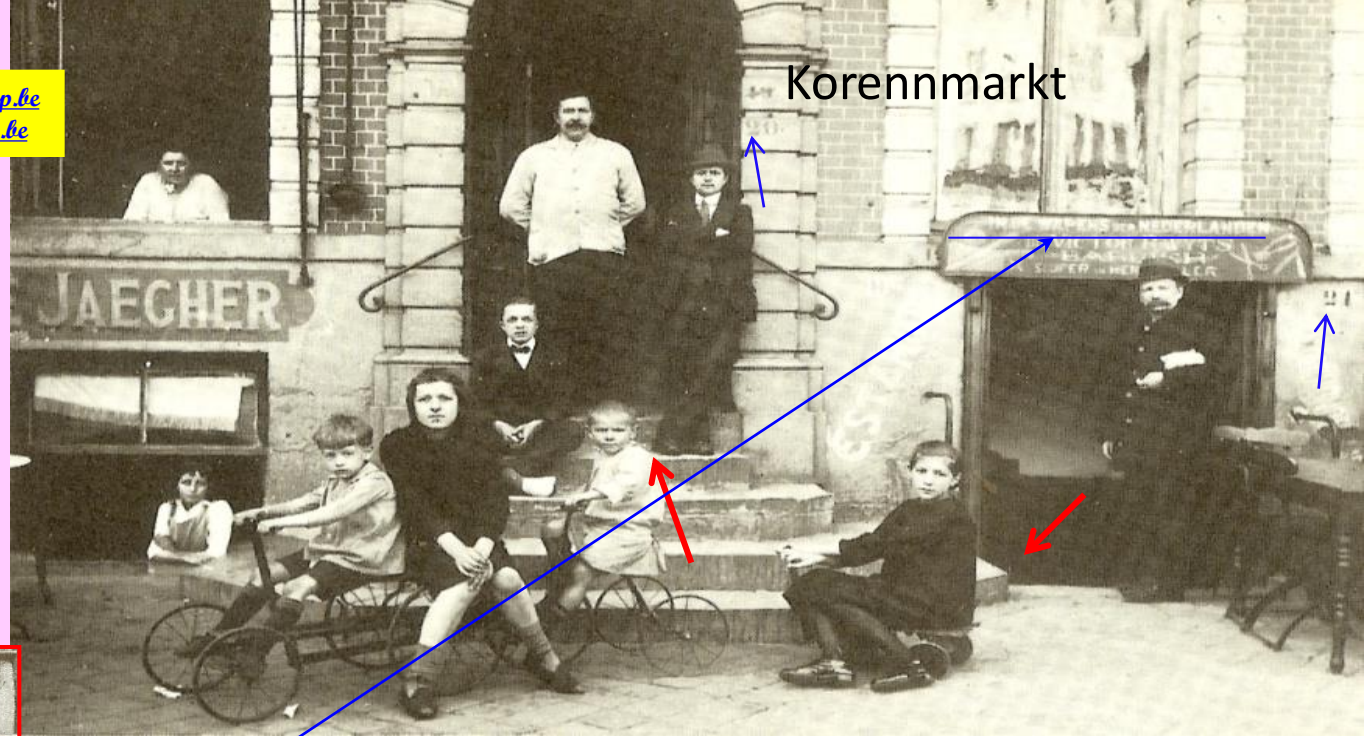
Conclusie: deze tekening is hoogstwaarschijnlijk eind 18^e-eeuws.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Huizen aan de
Korenmarkt rond 1910,
het **postgebouw** is nog
in aanbouw

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

in 1932

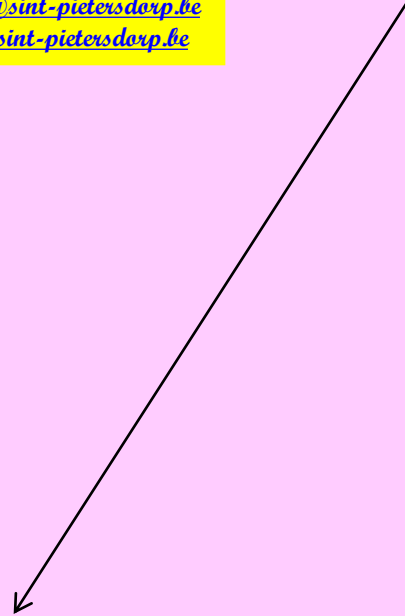
De “Wapens van Zeeland” Op de Korenmarkt was trap op, de trap afwaarts gaf toegang tot “In de Wapens der Nederlanden”. Het hele huis had minstens 2 nummers (20 en 21)

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Je had de COBRA
beweging
Maar deze kunst
is me vreemd.

Damberd

Haze
wind
Lippens

Dam
berd
Blondeel

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Kuip v.
Gent
Demoor

1913

Wapens v.
Zeeland
Varsebroucq

Selzaete
Royaert

Meuleken
Van Geert

1977

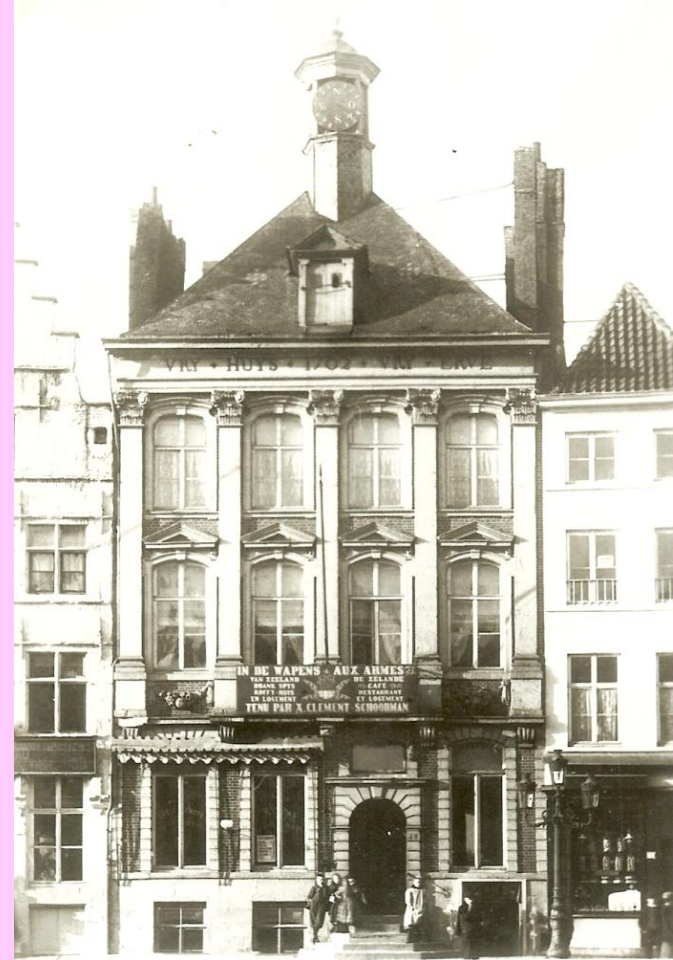
De bevolking in Gent was in 50 jaar verdubbeld!

1801 waren er 55.161

1849 " " 104.618 dit alles

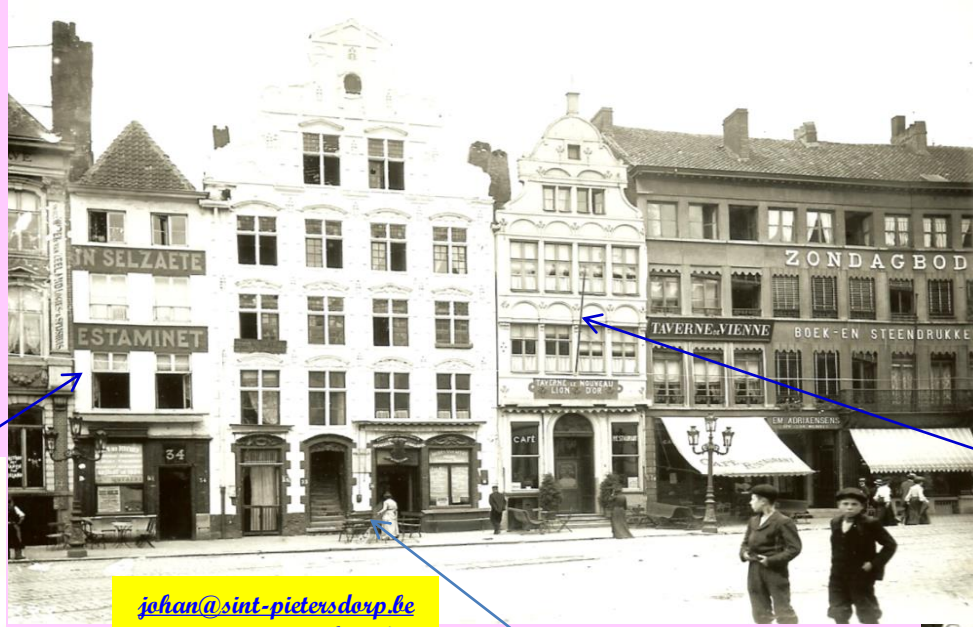
nog binnen de oude stadsmuren

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

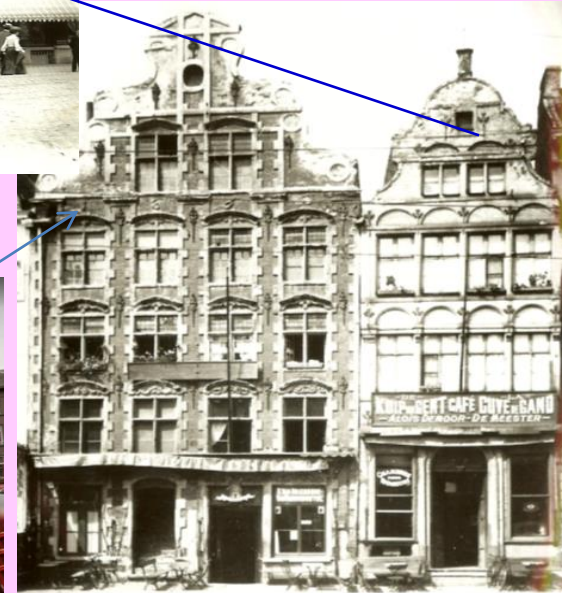
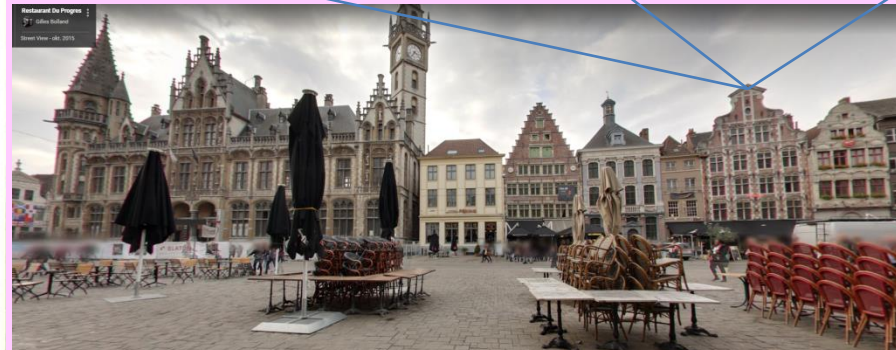
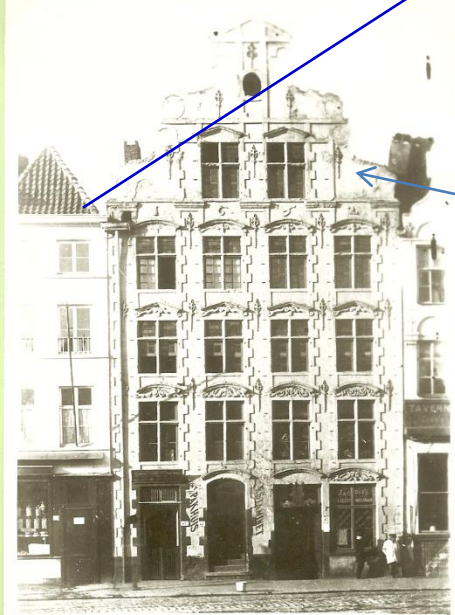

Rond 1840 telde Gent
61 brouwerijen
29 jeneverstokers
19 likeurstokers

Korenmarkt

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

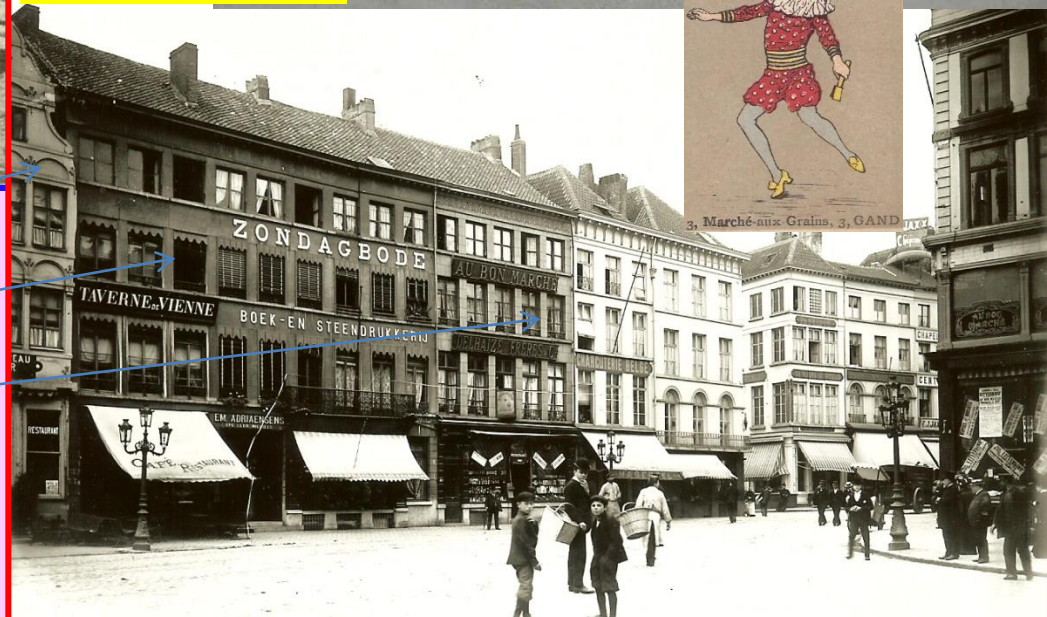
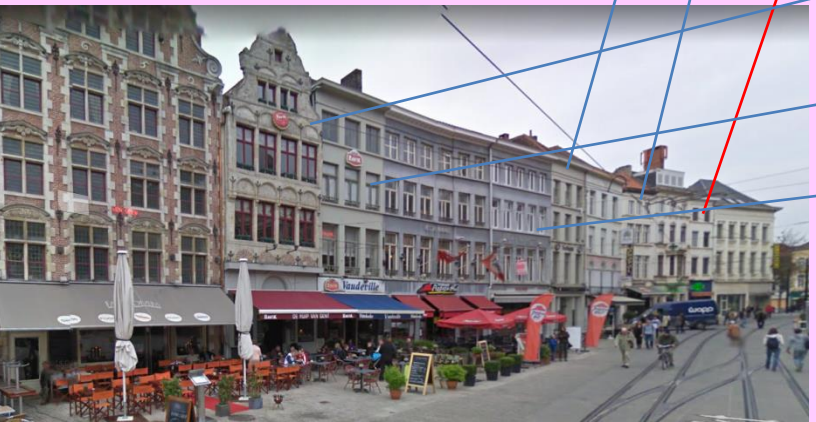

2 belangrijke data, bouw en afbraak van de kiosk op de Korenmarkt. Ook de bolhoed en strooiën hoed. Kort gerokt of lang gerokt zo weten we al iets van de periodes van foto's.

Korenmarkt n° 5

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

In 200 jaar is er natuurlijk veel veranderd maar alles bijeen is de Korenmarkt op vele plaatsen als vorm nog goed herkenbaar.

Wynantz
1822

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

< juni 1868

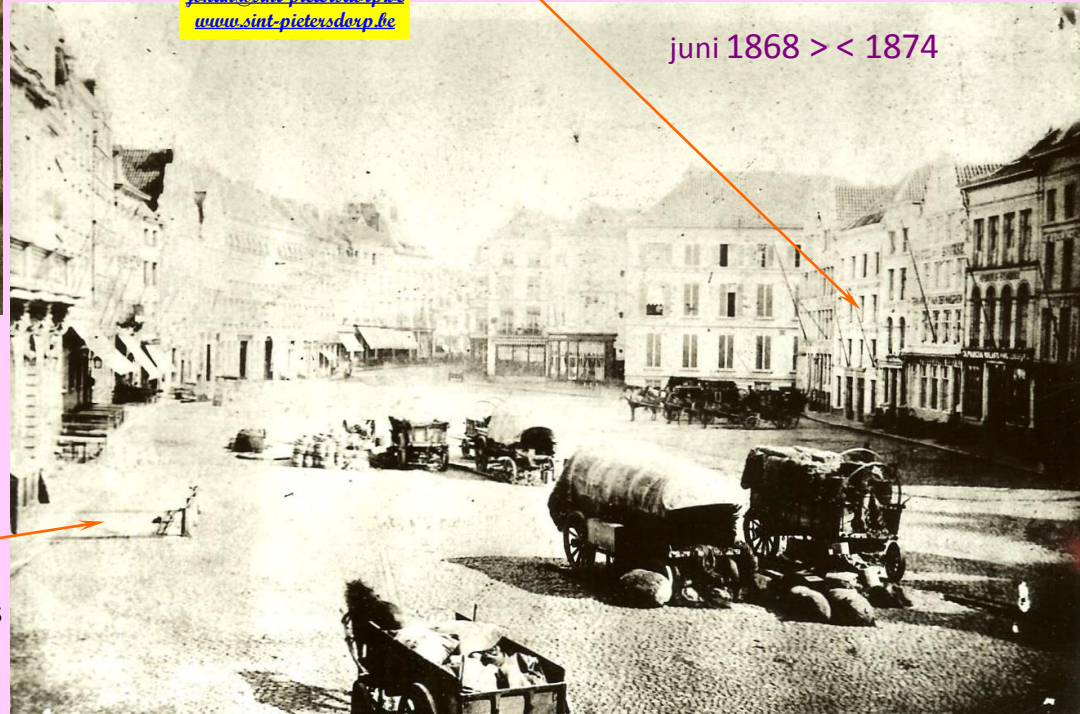

Van het stapelen van koren is hier al lang geen sprake meer. De Korenmarkt werd het kloppend hart v/h transport.

Op het eerste zicht zijn beide foto's niet lang na mekaar genomen. Ik dacht aanvankelijk dat de foto rechtsonder de oudste was, doch dit is niet zo. De straatgevel van het zogenaamde *Borluutsteen* werd in de tweede jaarhelft van 1868 veranderd. Men had de originele gevel verbouwd tot een bepleisterde lijstgevel. Pas in 1933 werd opnieuw een reconstructie naar het verleden uitgevoerd.

johan@sint-pietersdexp.be
www.sint-pietersdexp.be

juni 1868 > < 1874

Drukke bedrijvigheid op de Korenmarkt. Het laden v/d huifkarren die op vaste tijdstippen vertrokken naar verschillende steden en dorpen. Elke huifkar had een depot in één v/d vele herbergen op de Korenmarkt, deed van daaruit een vaste bestemming aan en nam vaak ook goederen mee voor adressen langsheen het traject.

Vóór de middenpoort v/h Pakhuis stonden sinds 1833 3 paaltjes met een uitsparing in het wegdek. Waarvoor? Dit was een bascule of *wipwaag* voor het wegen van geladen wagens?

De kiosk op de Korenmarkt werd
gebouwd in 1898 en reeds afgebroken
op 14 juni 1926.
toch rap hé, na 28 jaar.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De Korenmarkt is één van de oudste pleinen van onze stad, maar er staan nog weinig gebouwen uit de middeleeuwen.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Men wist redelijk goed op welk uur deze foto werd genomen, door de schaduw van deze ladder. Foto uit 1868.

De Korenmarkt ter hoogte van de Hooiaard

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Een porseleinkaart van Hotel de Vienne.

Een belangrijk feit in 1874 was de invoering van de paardentram!

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De Koornmarkt
met de
paardentram
rond 1880

Één ding is zeker, het is een oude foto van onze Korenmarkt en verdient daarom ook getoond te worden. Vroeger een fotootje maken was niet zo vanzelfsprekend

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

2 belangrijke data,
bouw en afbraak
van de kiosk op de
korenmarkt.
1898 en 1926

Foto is van rond de 1^e wereldoorlog

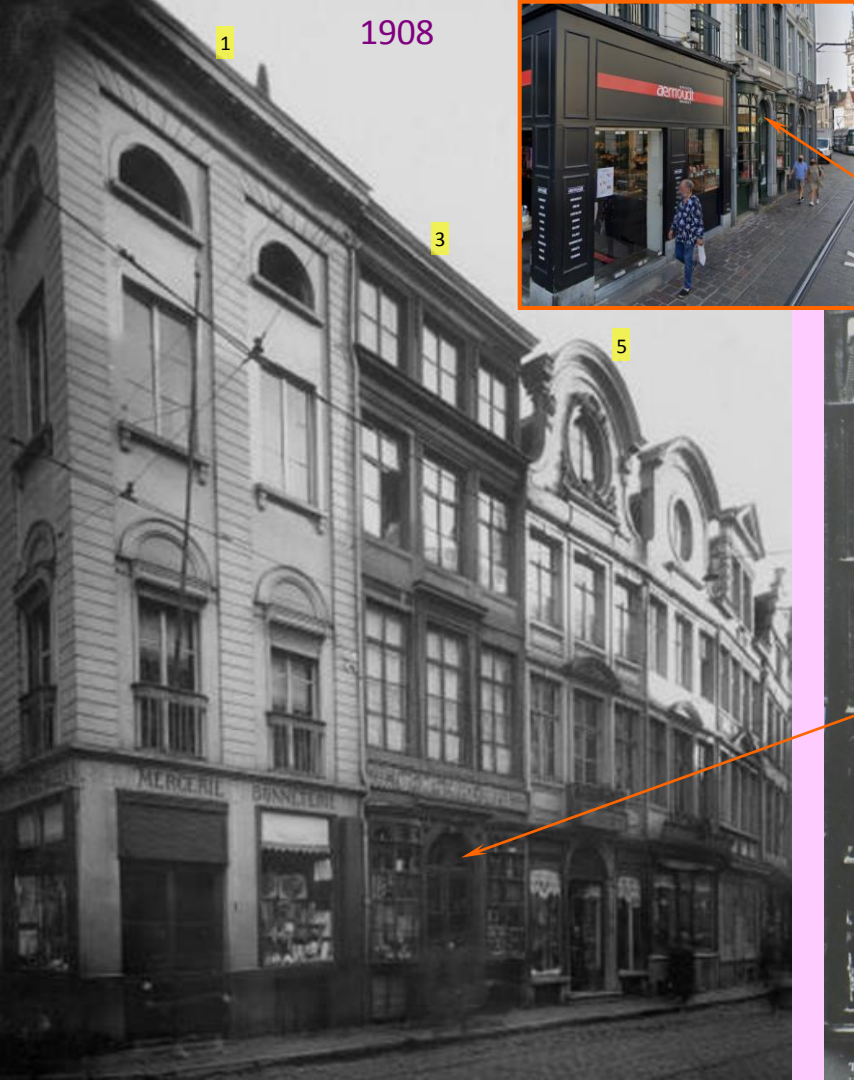

Begin van de Hooiaard aan de Korte Munt

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

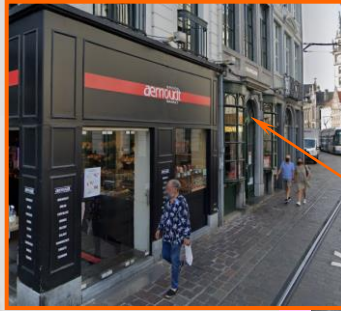
1908

De huizen met de n^{rs} 1, 3 & 5 staan nog steeds op hun zelfde plek, de andere werden afgebroken en 4m achteruit heropgebouwd.

Kortemunt

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

In n^r 3 woonde geruime tijd de tingietier Jacques De Keghel. Zijn beide dochters zetten de zaak verder na zijn dood.

1900

A LA BELLE JARDINIÈRE

3, Marché-aux Grains, 3, GAND

A.D. LEDANT, A GAND
3, MARCHÉ AUX GRAINS, 3
BELLE JARDINIÈRE
GRANDE MAISON DE TAILLEUR pour HOMMES & ENFANTS
Uniformes, Amazones, Livrées, Tailleurs pour Dames

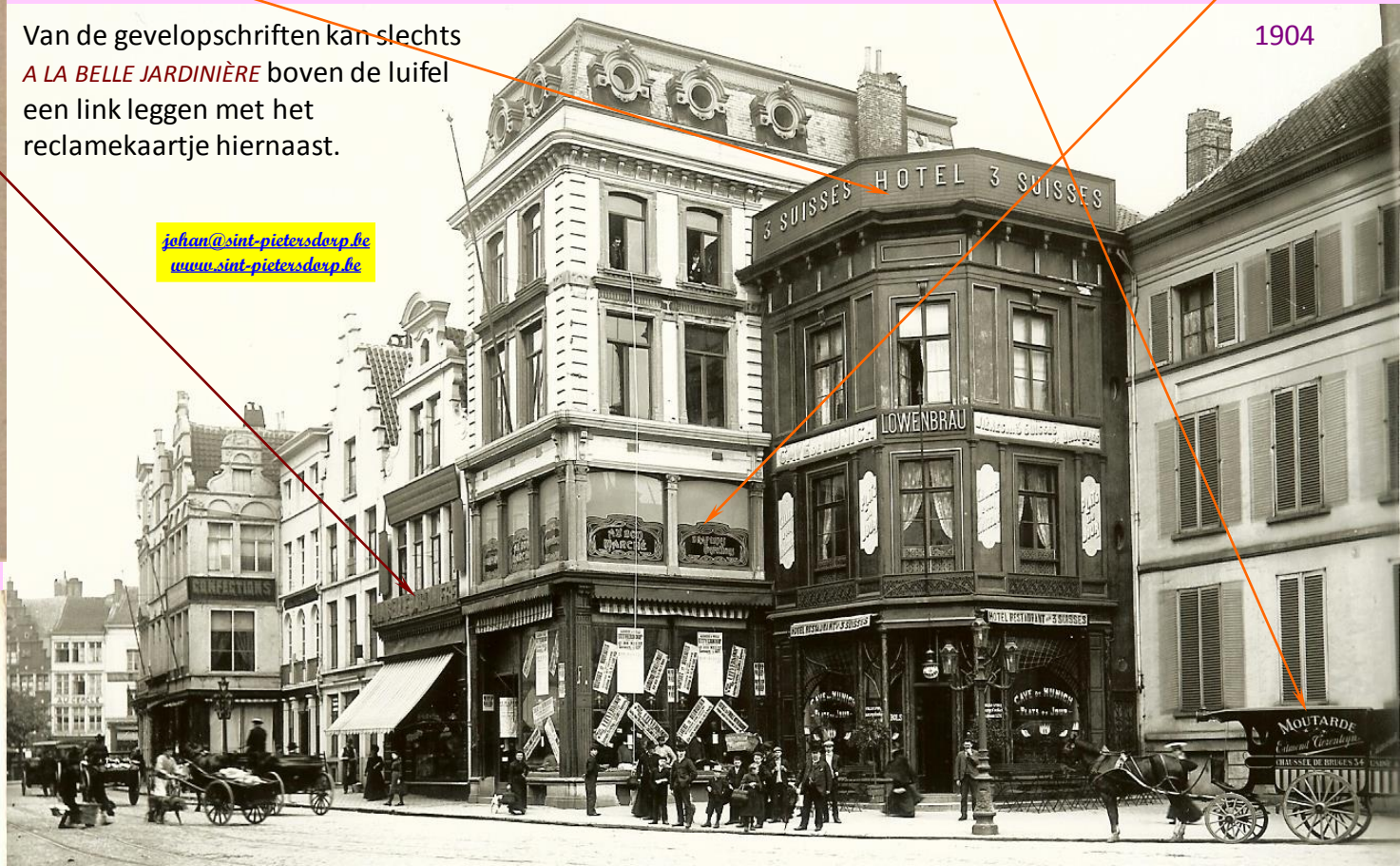
Eén toevallige hint, op de paardenkar rechts op de voorgrond: *MOUTARDE Edmond Tierenteyn, Brugsestw. 34.*
In 1901 stond Edm. nog vermeld op het n° 32, in 1902 werd dat 34.

Hotel 3 Suisses voor het eerst in de *Wegwijzer* in 1905. Grote uitverkoop in het klerenmagazijn *AU BON MARCHÉ* op het n° 4, Ramakers J. & Co, dat de deuren zou sluiten in 1904.

Van de gevelopschriften kan slechts *A LA BELLE JARDINIÈRE* boven de luifel een link leggen met het reclamekaartje hiernaast.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

1904

Let op het voormalig *steen Borluut* uit 1175, onteerd met een banale bepleisterde gevel.

In 1932 zal het worden hersteld naar middeleeuwse bouwtrond zodat men nu op Wikipedia spreekt van een goed bewaard middeleeuws huis. Je moet maar durven...

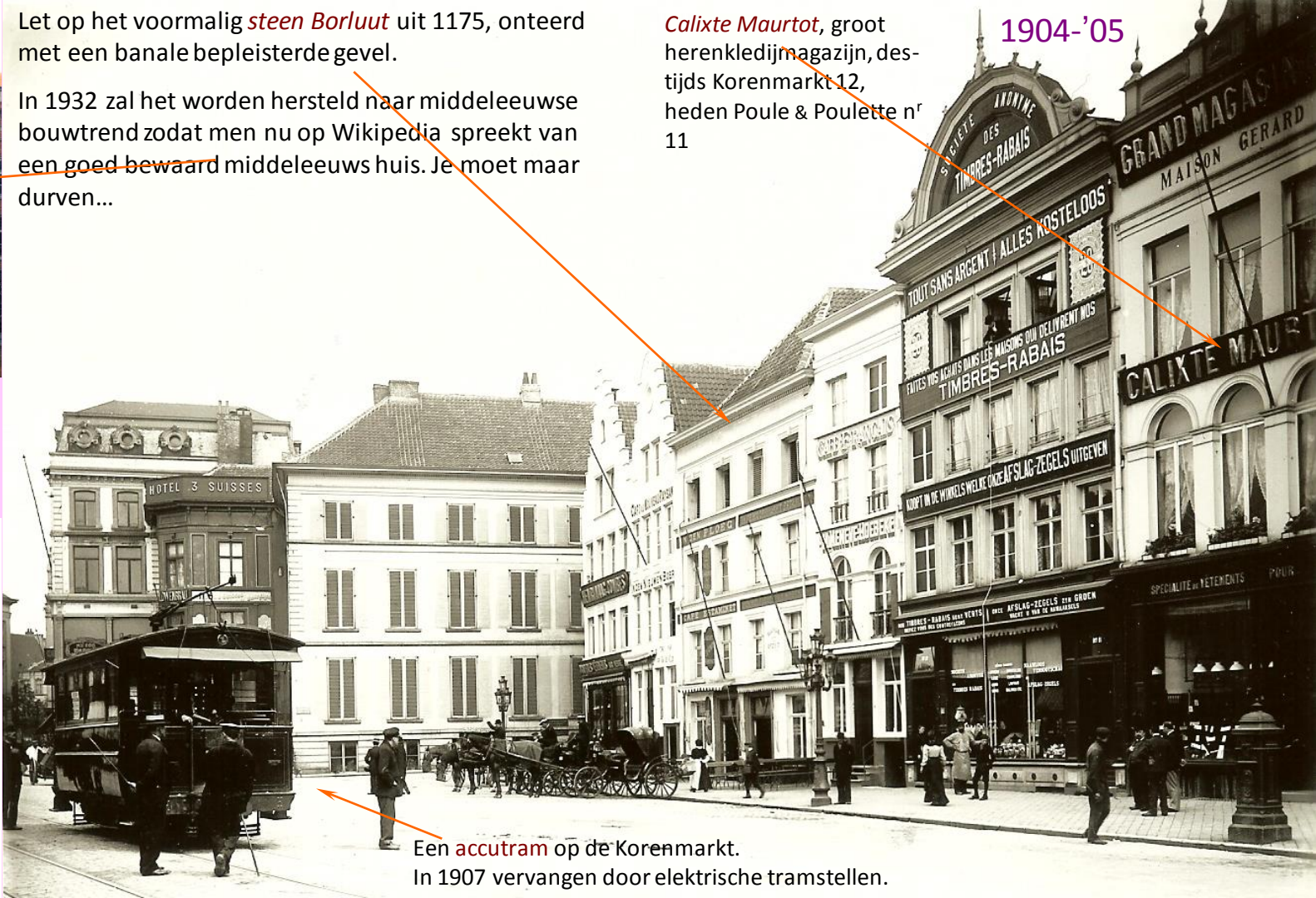
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

BORLUUT.

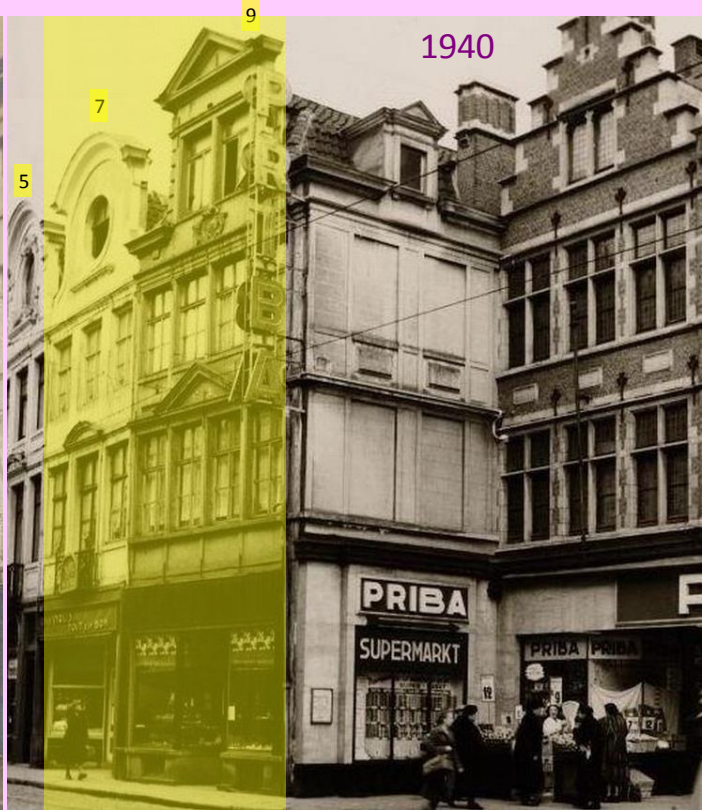
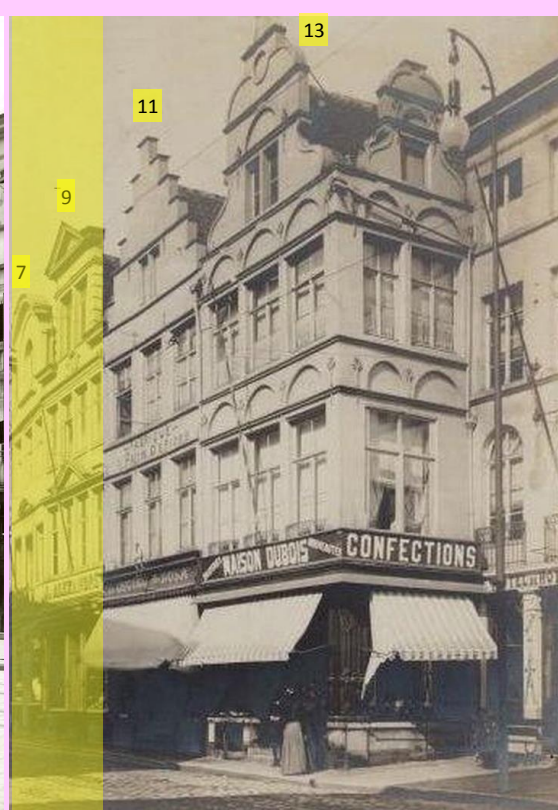
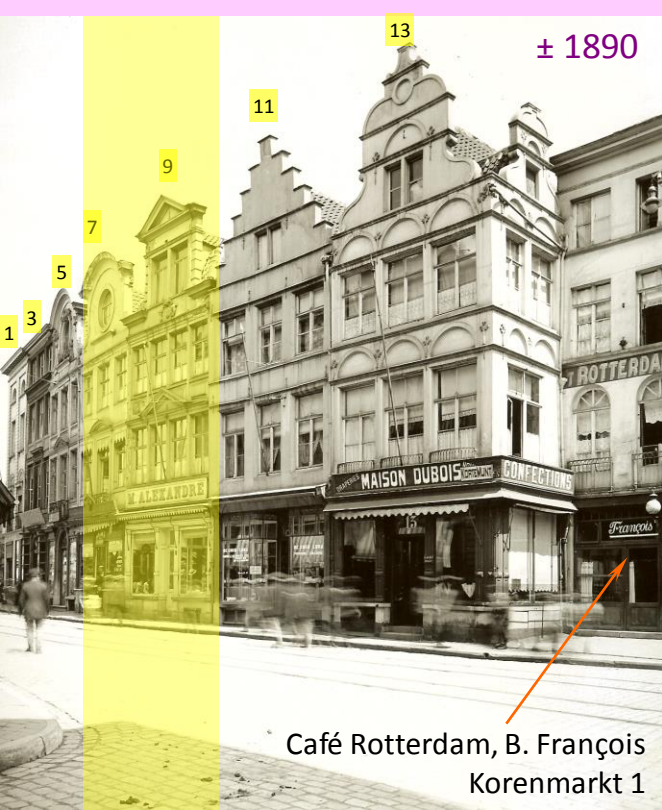
Calixte Maurtot, groot herenkledijmagazijn, destijds Korenmarkt 12, heden Poule & Poulette n° 11

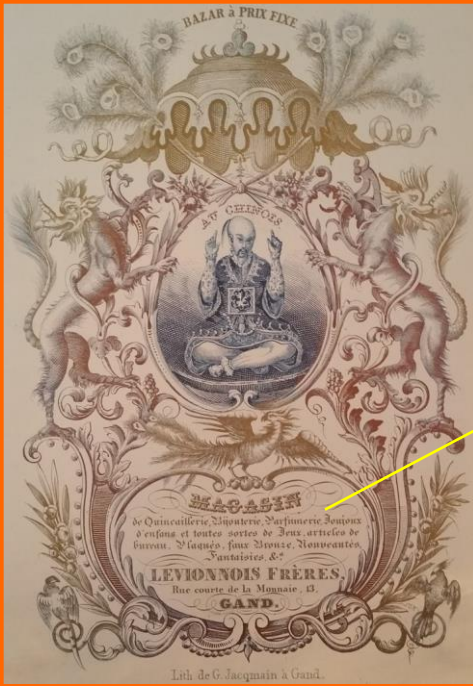
1904-'05

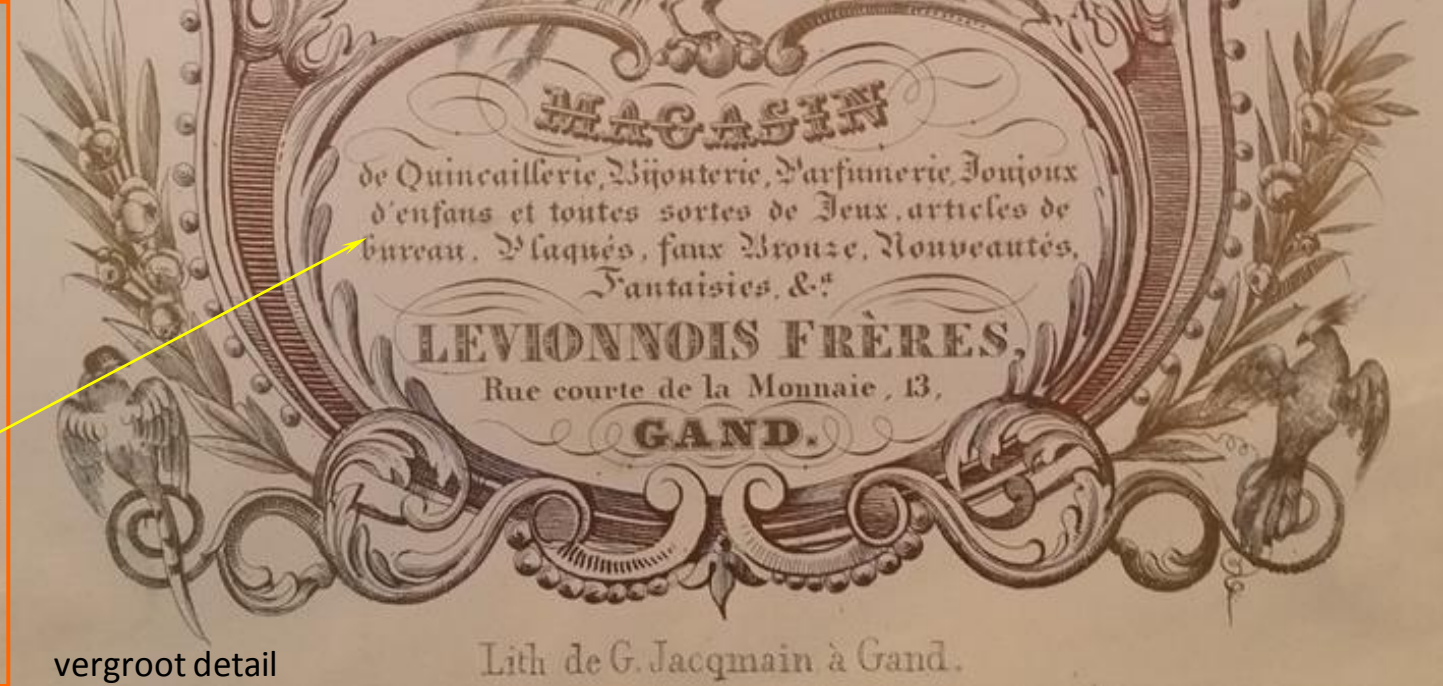
Een *accutram* op de Korenmarkt.
In 1907 vervangen door elektrische tramstellen.

De Kortemunt van weleer, alle huizen aan de onpare kant nog netjes op een rij.
Men wou echter meer ruimte en de n^{rs} 7 t/m 13 dienden 4m achteruit verplaatst te worden.
Dit gebeurde echter in 2 fasen. Vóór 1940 werden de nummers 11 en 13 gesloopt, zie foto rechts.
Pas later, vermoedelijk rond 1950, de huisnummers 7 en 9.

Lith. de G. Jacquain à Gand.

vergroot detail

Lith. de G. Jacquain à Gand.

Twee Porseleinkaarten uit 1850 van commerçanten en toevallig overburen op de Kortemunt.

De gebroeders Levionnois op het n^r 13, alvast geen Chinezen aan de naam te horen, hadden tevens een winkel op het n^r 1.

~~Teemst-, Ruidels- en Trom-~~
 melmakers.
 Levionnois, gebr., kotte-
 munt 1

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

een *teemst* of *temst* is een verzijp of stramijn

Dit was hier nog geen Priba

1961

Bij deze foto's moet je echt goed je hoofd koel houden. Ik denk dat zelfs een kat haar jongen hier niet meer zou terugvinden. Beide huizen, met oranje pijltjes aangeduid, werden alsnog in het begin v/d zestiger jaren verplaatst op de nieuwe rooilijn in het verlengde v/d nep-XVIIe-eeuwse huisgevels die stoïcijns boven de Priba van toen uitsteken. Recuperatie van gevelstenen is hier duidelijk zichtbaar.

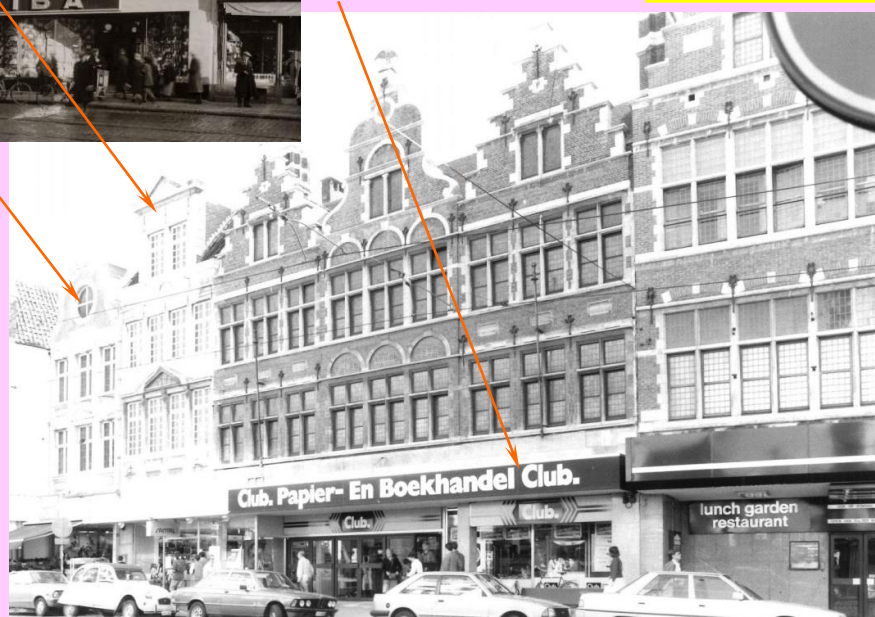
jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

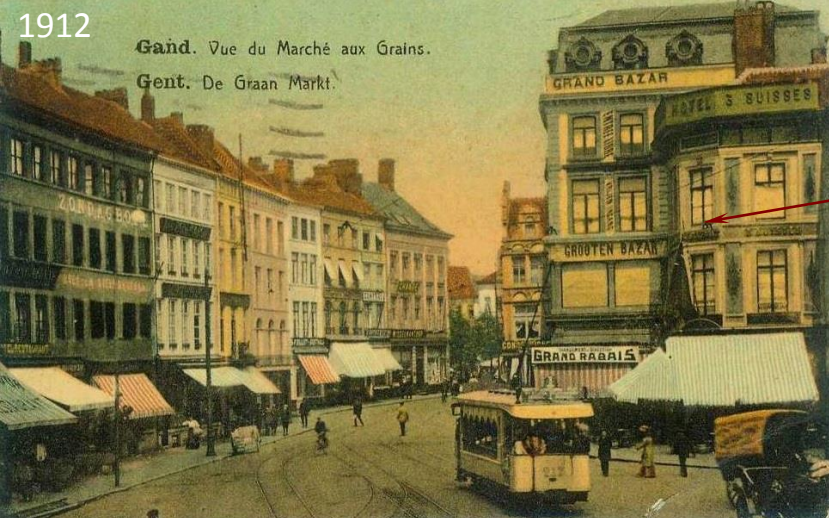
Club kwam er in 1975

Priba hier,
Priba daar,
Priba waar?

Blokker, nadien
Mega World is
inmiddels ook
failliet.

Sferbeelden
op de Korenmarkt

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

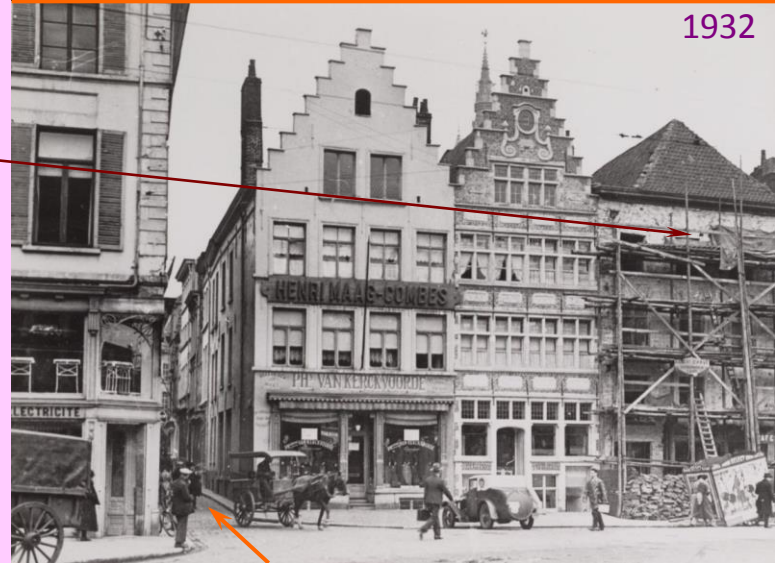

1931

Aanpak v/d gevel v/h zogenaamde middeleeuwse Borluutsteen dat destijds was ingenomen door twee cafés; links *In de Ploeg* van Maurice De Clerq en rechts *Borluut* van Jos Houdaer.

De oranje pijltjes verwijzen naar de Donkersteeg

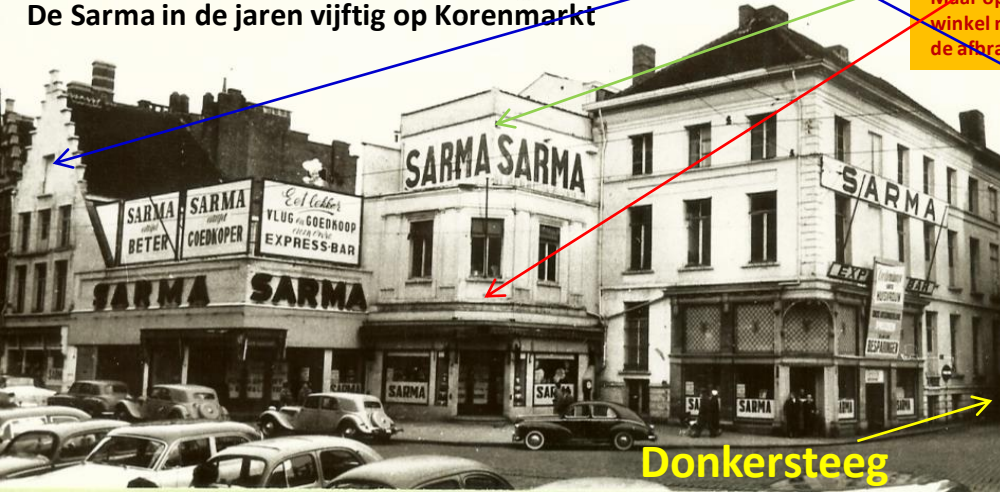

Het Warenhuis Sarma op de Kornmarkt.
Alles werd in as gelegd in januari 1946
en snel terug opgebouwd.

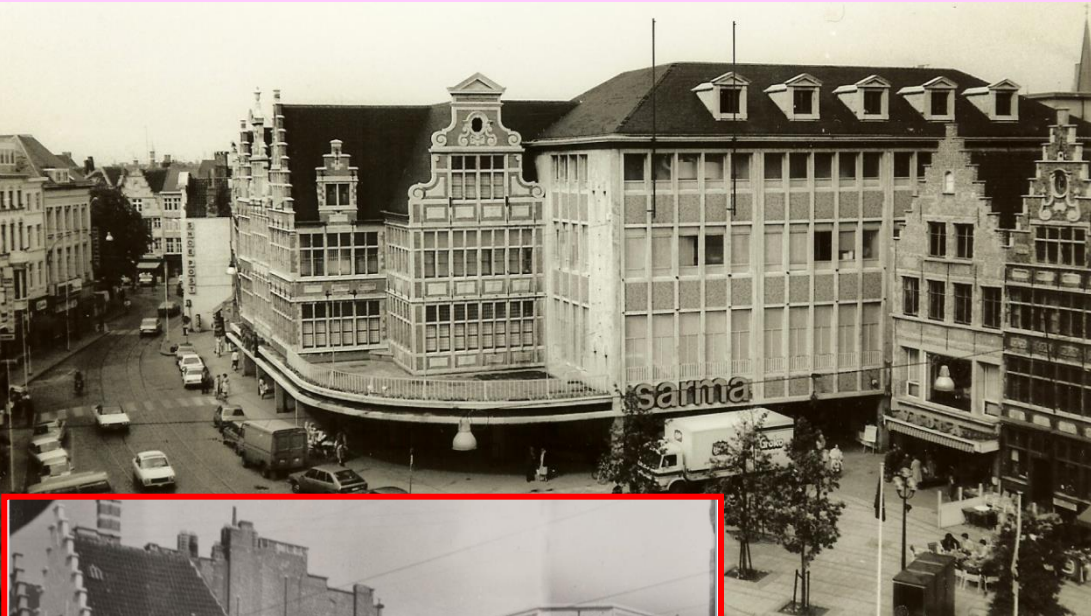
Maar op 18-9-1960 werd er een nieuwe
winkel met de grote luifel geopend na
de afbraak van de oude gebouwen.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De Sarma in de jaren vijftig op Kornmarkt

Donkersteeg

Korenmarkt - Heropening grootwarenhuis Sarma, 18 augustus 1960.jpg

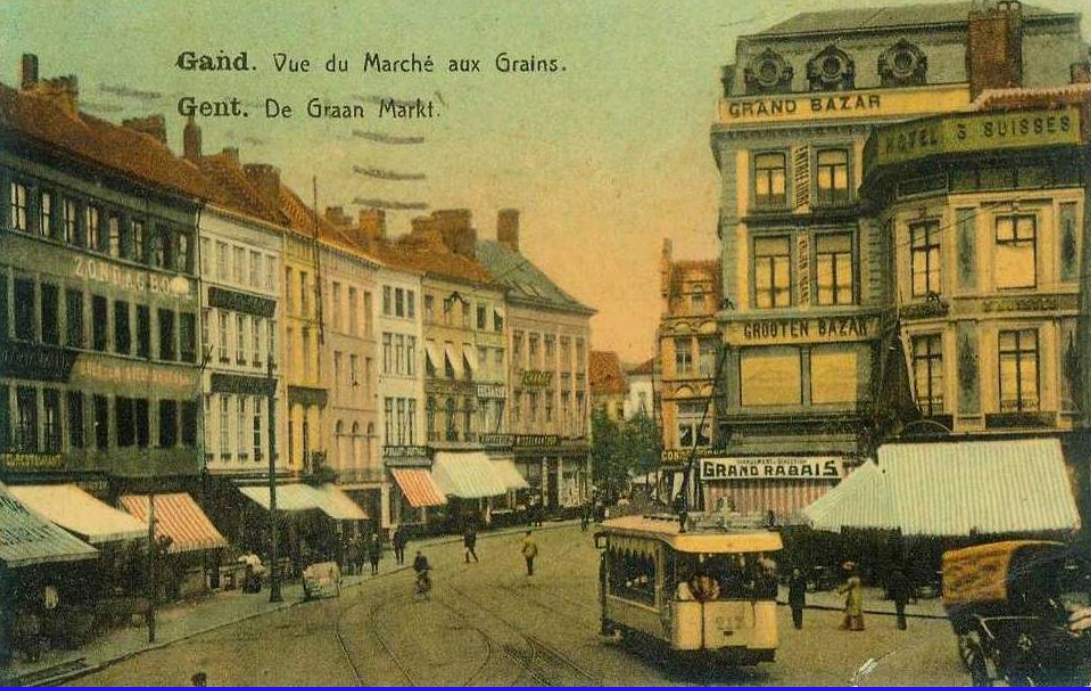

Korenmarkt - hoek Korte Munt links -- rechts de Donkersteeg

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

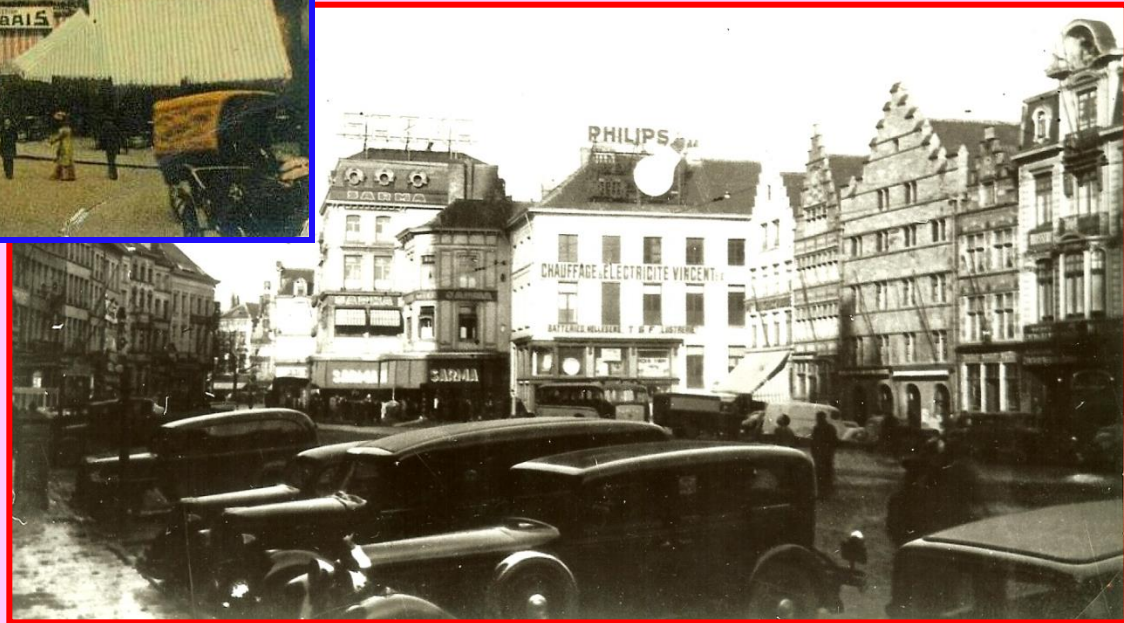
Gand. Vue du Marché aux Grains.
Gent. De Graan Markt.

De Korenmarkt was al in de middeleeuwen een belangrijk verkeersknooppunt omdat hij de standplaats was van de diligences die dagelijks naar diverse steden trokken.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

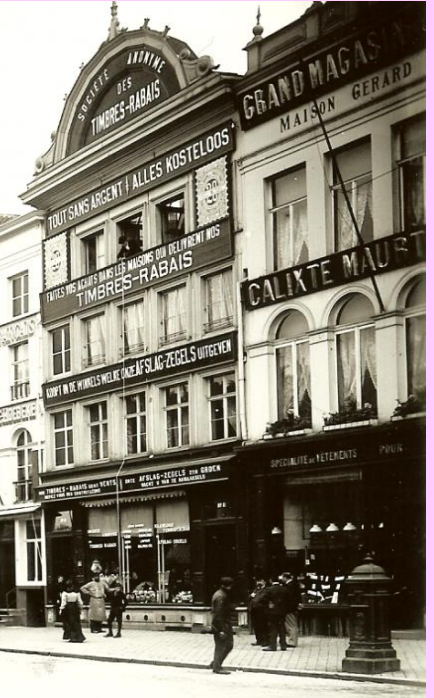
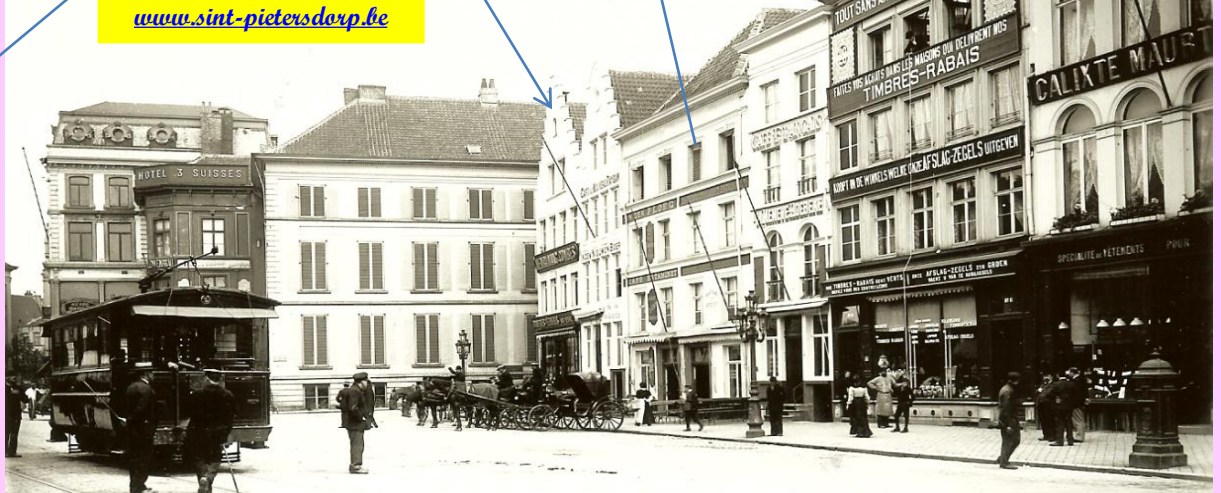
Op 30 juli 1964 werd tram 7 afgeschaft. Dat was de tijd dat er meer ingezet werd op autobussen. Langzaam zullen veel tramlijnen terugkomen in de toekomst als ze maar zoveel mogelijk een eigen bedding krijgen.

Korenmarkt
aan de
Donkersteeg

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De Kornmarkt voor 1926, dat is de datum van afbraak van de kiosk

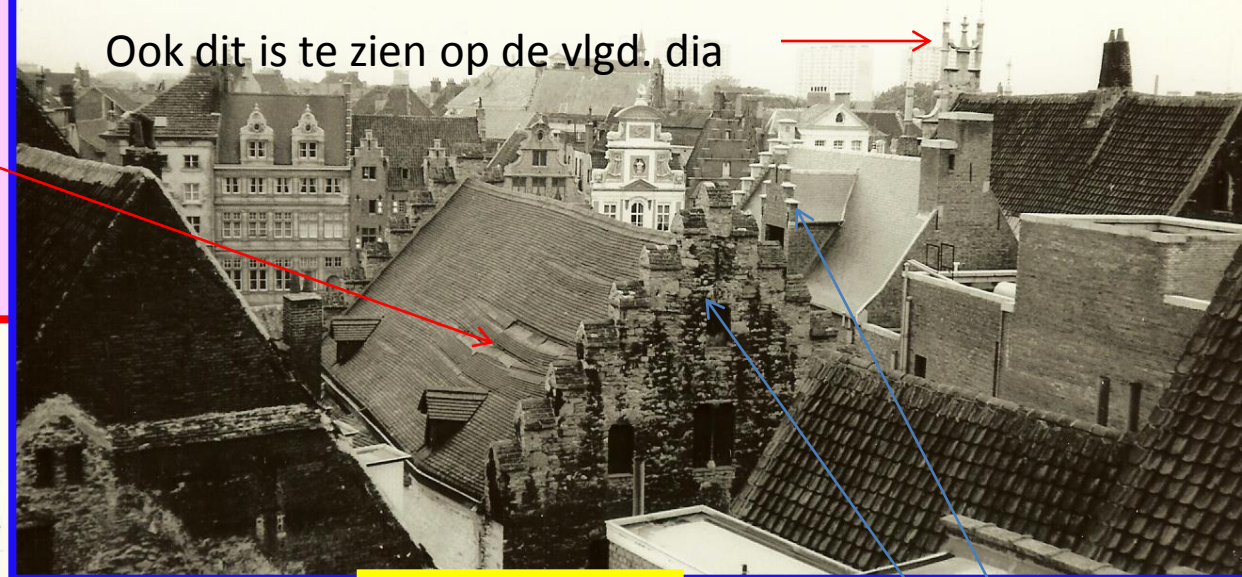
Dit is de 1^e kadasterkaart van Gent die getekend werd onder het Hollands bewind in 1825. Tot 1855 werden deze kaarten dan verder gebruikt tot de nieuwe kadasterkaarten gereed waren getekend door de gebr. Gerard.

Eerst wou ik deze niet laten zien omdat ze er te belabberd aan toe waren. Wat wil je! Reeds papieren tegen gekomen die bijna 200 jaar oud zijn? De kaarten van 1825 zijn zeer belangrijk om aan te tonen hoe het vroeger was. Natuurlijk is er altijd in onze stad gewerkt geweest maar sinds 1825 werden vele gebouwen straten, brugjes, waterlopen aangepakt.

Waarom werden deze foto's genomen? Daarvoor?

Deze foto's zijn genomen vanuit het torentje van het ex-postgebouw.

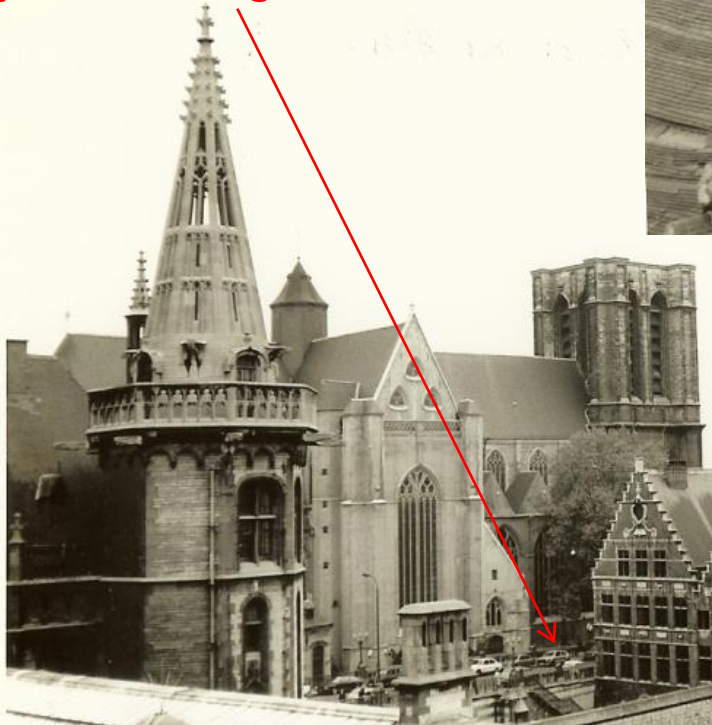
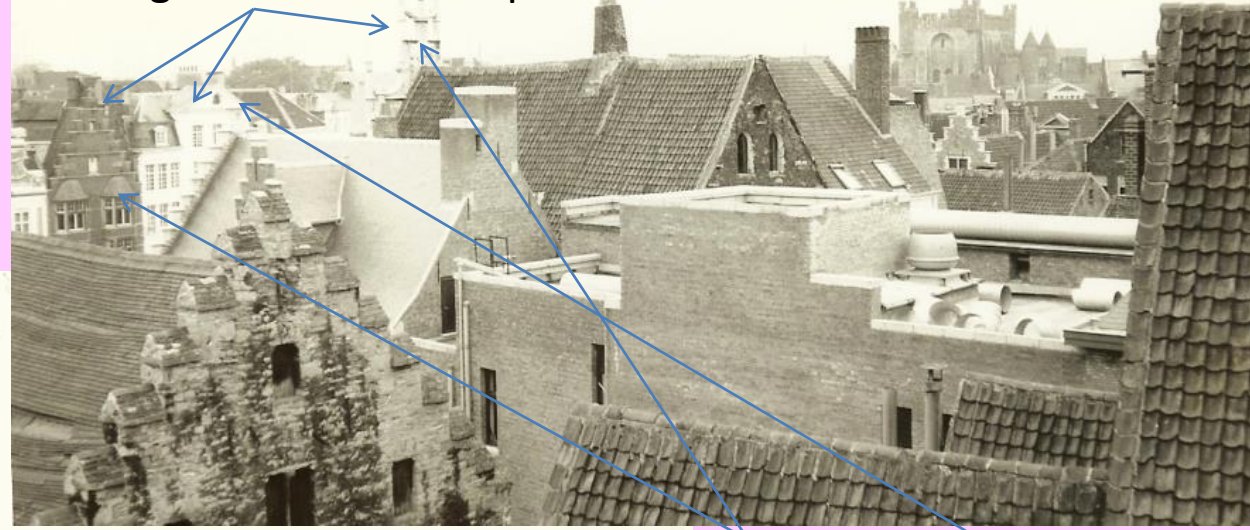
Ook dit is te zien op de vlgd. dia

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Ik denk dat de foto's werden genomen vanaf het postgebouw. De foto's zijn niet zo oud, ik zie aan de kerk reeds moderne auto's staan, uit de jaren zeventig?

Deze gebouwen staan op de Graslei en Korenlei

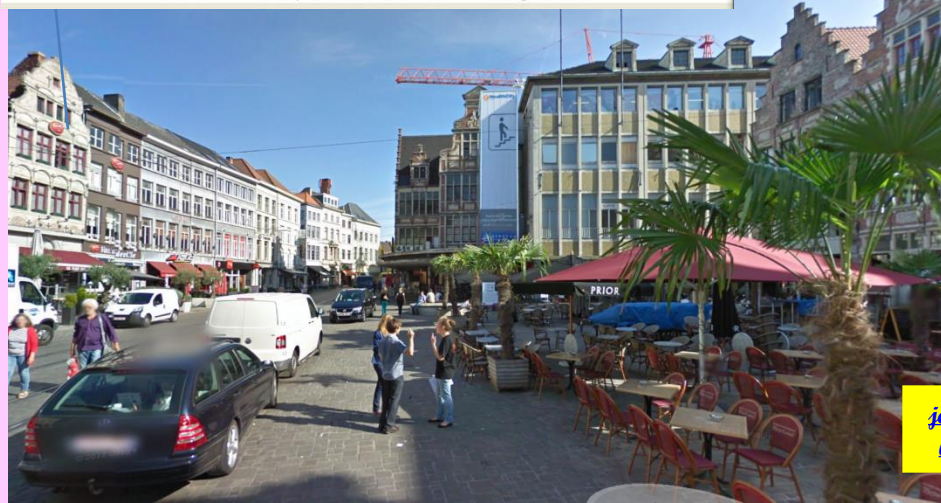
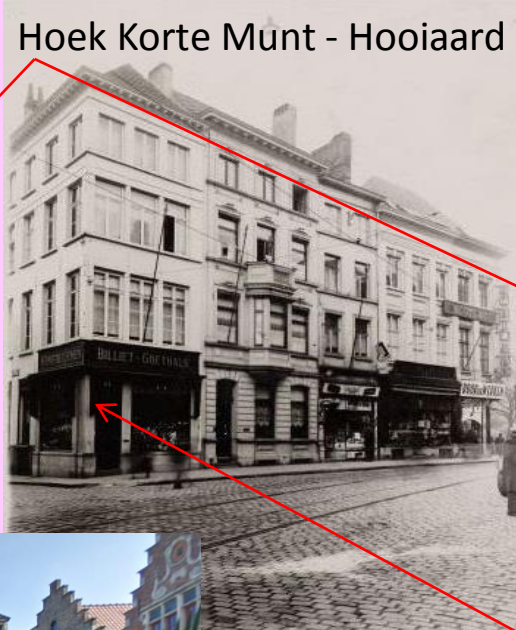
jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Hoek Korte Munt - Hooiaard

Korenmarkt -- zicht op de Kortemunt vanaf de Donkersteeg rechts.

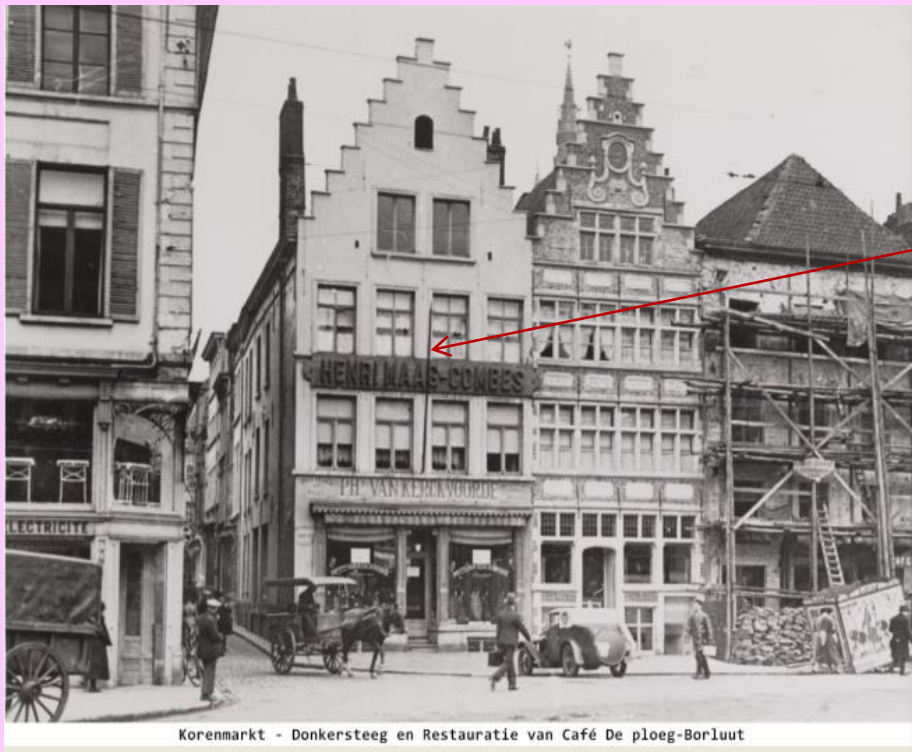

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Hier was
paardenkracht
voor nodig op
de Korenmarkt.

Korenmarkt - Donkersteeg en Restauratie van Café De ploeg-Borluut

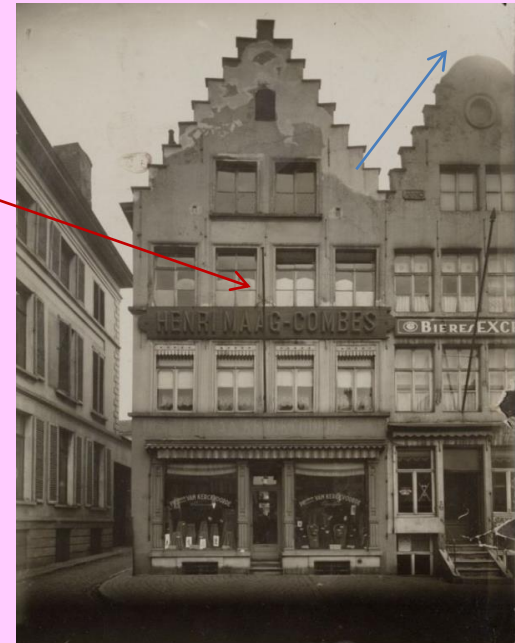

Korenmarkt 5 - hoek Donkersteeg

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Drie maal hetzelfde gebouw. Ik heb de indruk dat er vroeger meer winkels waren op de Korenmarkt. Heden allemaal horecazaken. Als we nu iets moeten gaan kopen moeten we nu buiten de stad zijn. Terwijl we vroeger in de stad konden aankopen. Bepaalde partijen drijven de handelaars de stad uit en wie is de dupe van dat beleid.

Wij die hier wonen.

Korenmarkt 5 - hoek Donkersteeg

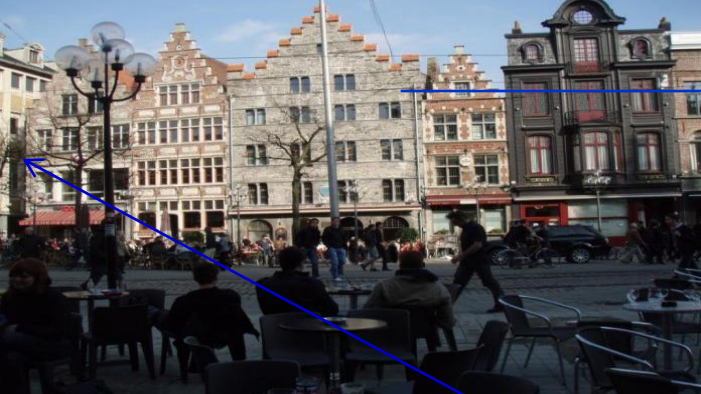

Donkersteeg

praalstoet n.a.v. 50 jaar Samenwerkende Maatschappij Vooruit (COOP) op de Korenmarkt in Gent, 1931.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Donkersteeg

“In de Ploeg” heden “De Maagd van Gent”, rond de jaren twintig. Het middeleeuws gebouw was nog bepleisterd.

Elektriek zaak Vincent aan de Donkersteeg kwam er met de opkomst van de elektriciteit na wereldoorlog I. Deze zaak verhuisde naar de Volderstraat recht tegenover de Aula na de 2e wereldoorlog. **Op deze plaats kwam de Sarma.**

De vrijdagse drukte op de Gentse Graanmarkt vóór de bekende „marktcafé’s” De Nieuwen Boer, Zottegem, In de Ploeg en In de Koornmarkt. Interbellum.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

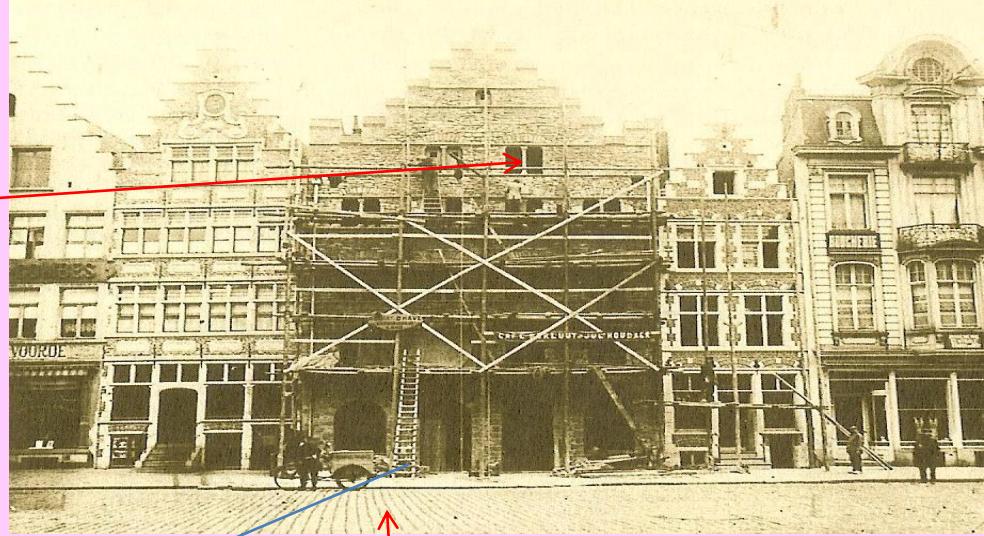

Ik zie het nu pas. Men had zeer lang geleden ook al paletten. Foto van de jaren 30? Iedereen had een hoed en hier en daar zie ik nog bolhoeden.

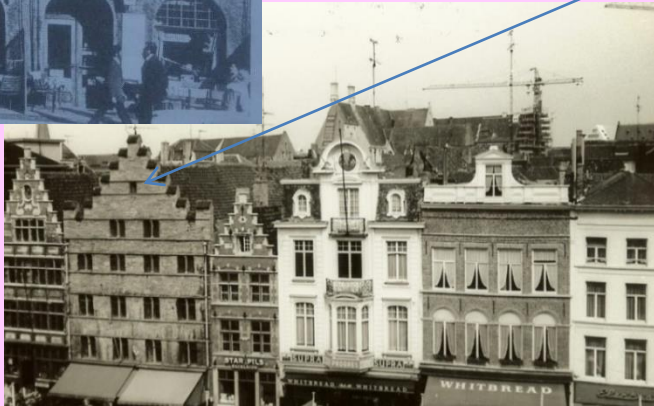

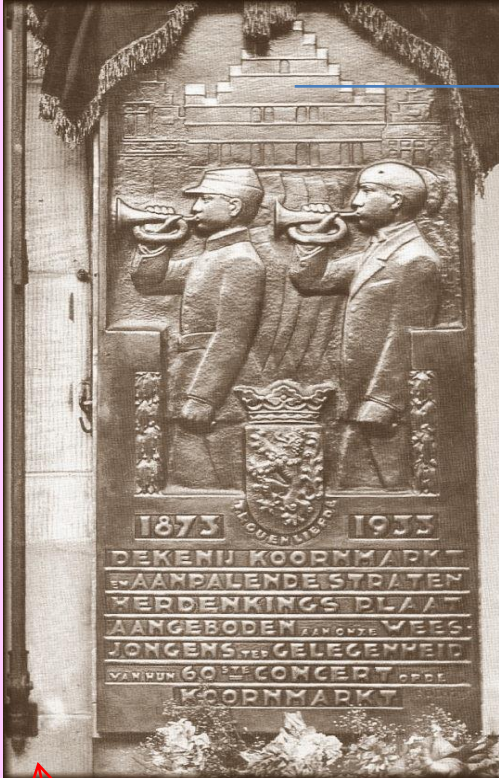
In 1933 is het hersteld in zijn oorspronkelijke toestand. Zo weten we dat de foto ook dateert van 1933.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

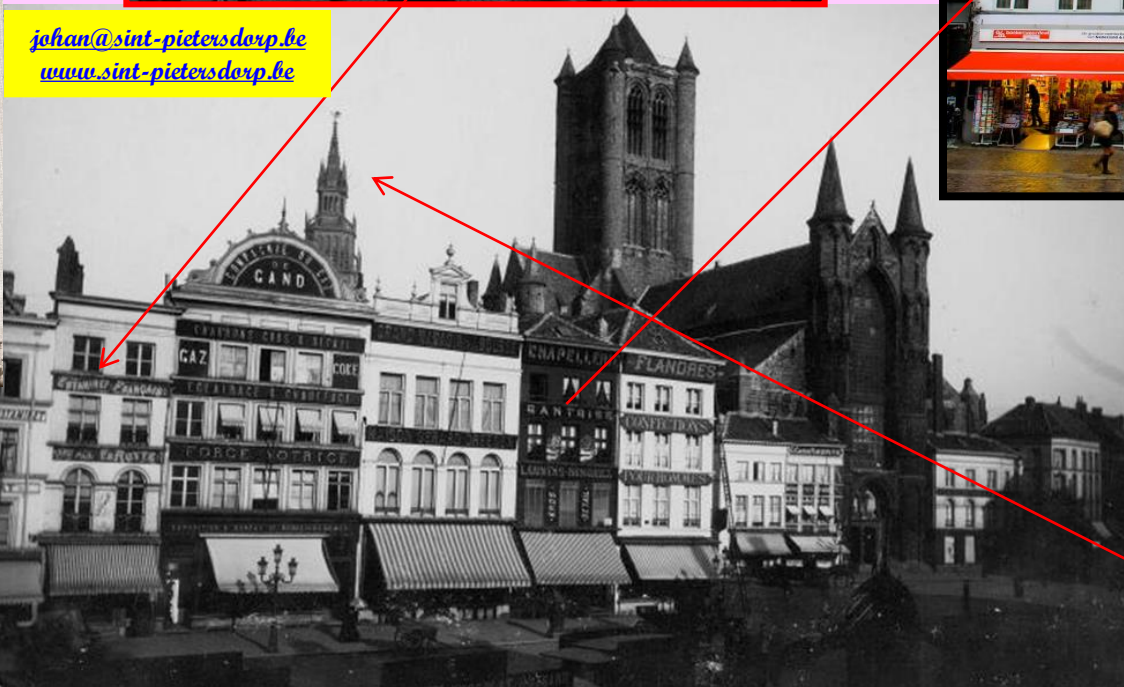

Zicht op de oostkant van de Korenmarkt tijdens de opbouw van de pseudo-middeleeuwse gevel bij het Borluutsteen.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Ik zal even tot daar moeten gaan om te kijken of deze gedenkplaat nog aan de muur is bevestigd

De oostgevel heden van onze Korenmarkt. De belfortoren is nog deze met een gietijzeren spits.

Het kunstwerk kwam zeker meer dan 200 jaar later te staan dan de schilderij of ets

Onderaan een zeer oude gravure.
Gelukkig zien we onze St.-Niklaaskerk

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Ook dit is niet zo lang geleden.
Ik herinner mij nog zeer goed het
wachthuisje aan de tramhalte.

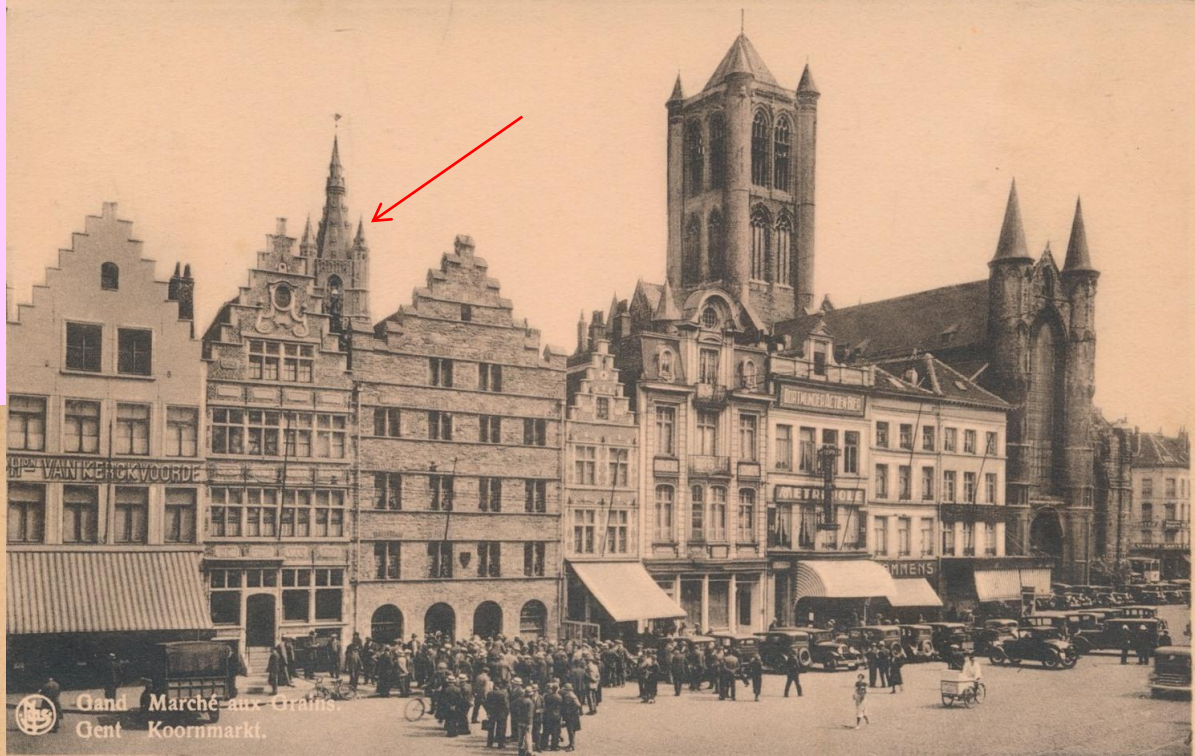
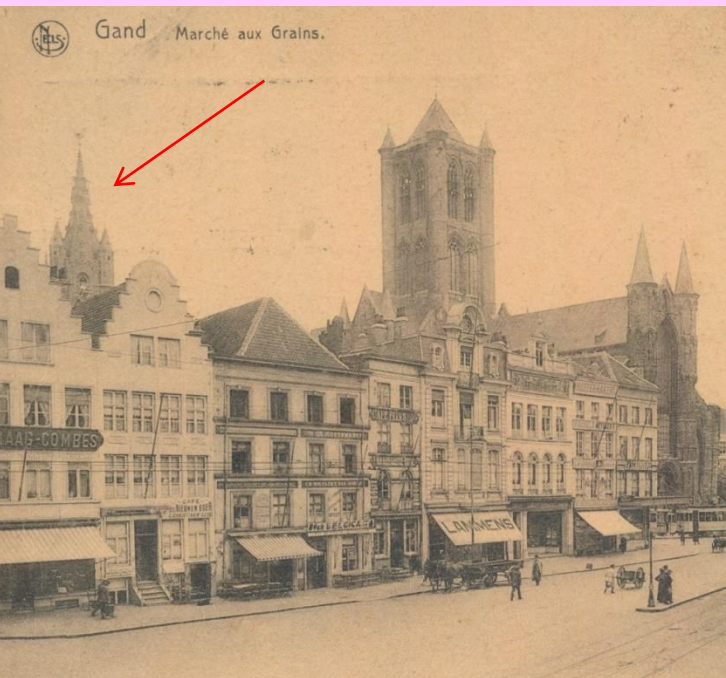
Ook de wegwijzerborden zijn al lang
verleden tijd op vele plaatsen in onze stad

Veel wegwijzerborden zijn
vervangen door 1 bord dat
verwijst naar de stadsring.
Wat zouden we doen zonder
GPS?

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

De beide postkaarten werden opgenomen **na** 1912-'13 want de **nieuwe belfortoren** met de draak waakt reeds over Gent.

Geef deze website door aan vrienden met [E23](#)
erbij zodat zij onmiddellijk hun keuze maken

johan@sint-pietersderp.be
www.sint-pietersderp.be

Einde van
A9. Zie
verder
over het
post-
gebouw
en er rond
op [A10](#).